

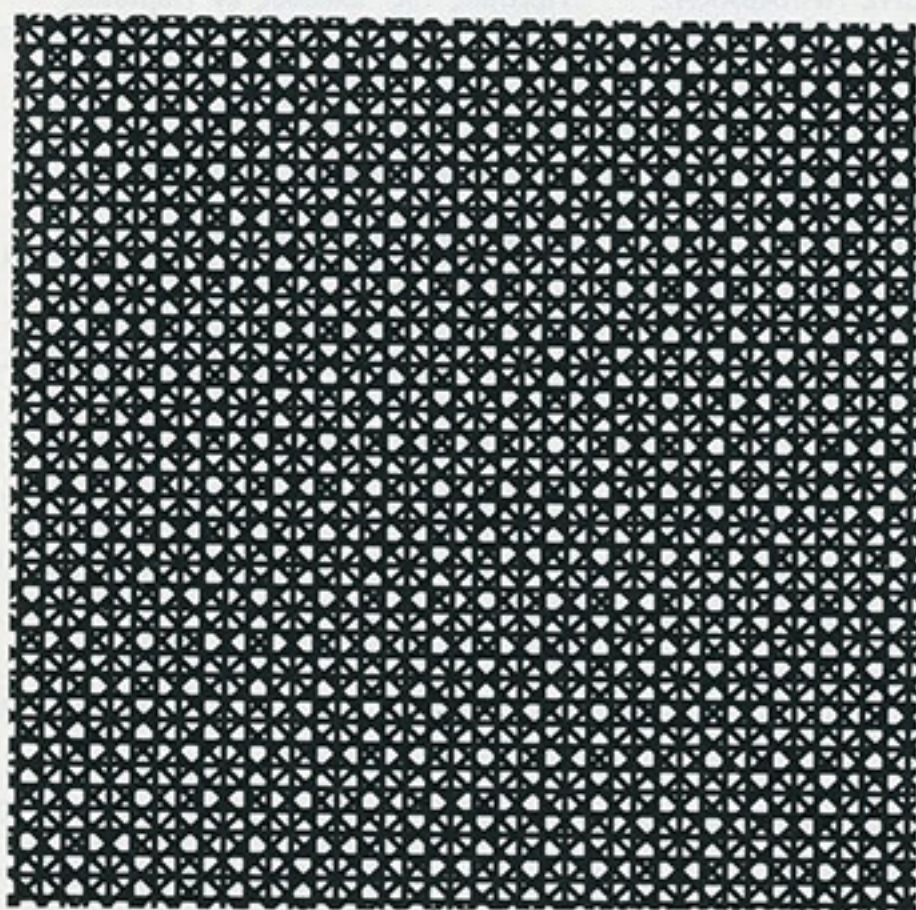

976-2
C.2

ΠΑΝΟΡΑΜΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
1960 – 1975

A
1976-2
C.2

ΠΑΝΟΡΑΜΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ 1960-1975

Φρανσουά Μορελλέ

2 διπλά ύφάδια

ΕΘΝΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ - ΜΟΥΣΕΙΟΝ Α. ΣΟΥΤΣΟΥ

21 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 23 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1976

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΙΤΣΙΟΣ	Υπουργός Έξωτερικῶν
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΡΥΠΑΝΗΣ	Υπουργός Πολιτισμοῦ καὶ Ἐπιστημῶν
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ	Γενικός Γραμματεὺς Ὑπουργείου Πολιτισμοῦ καὶ Ἐπιστημῶν
ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΠΗΛΑΒΑΚΗΣ	Πρέσβυς τῆς Ἑλλάδος ἐν Παρισίοις
MM. JEAN SAUVAGNARGUES	Ministre des Affaires Étrangères
MICHEL GUY	Secrétaire d'État à la Culture
JEAN-MARIE MÉRILLON	Ambassadeur de France en Grèce

Ἐξώφυλλο: Κλώντ ΒΙΑΛΛΑ, «3.5.137».

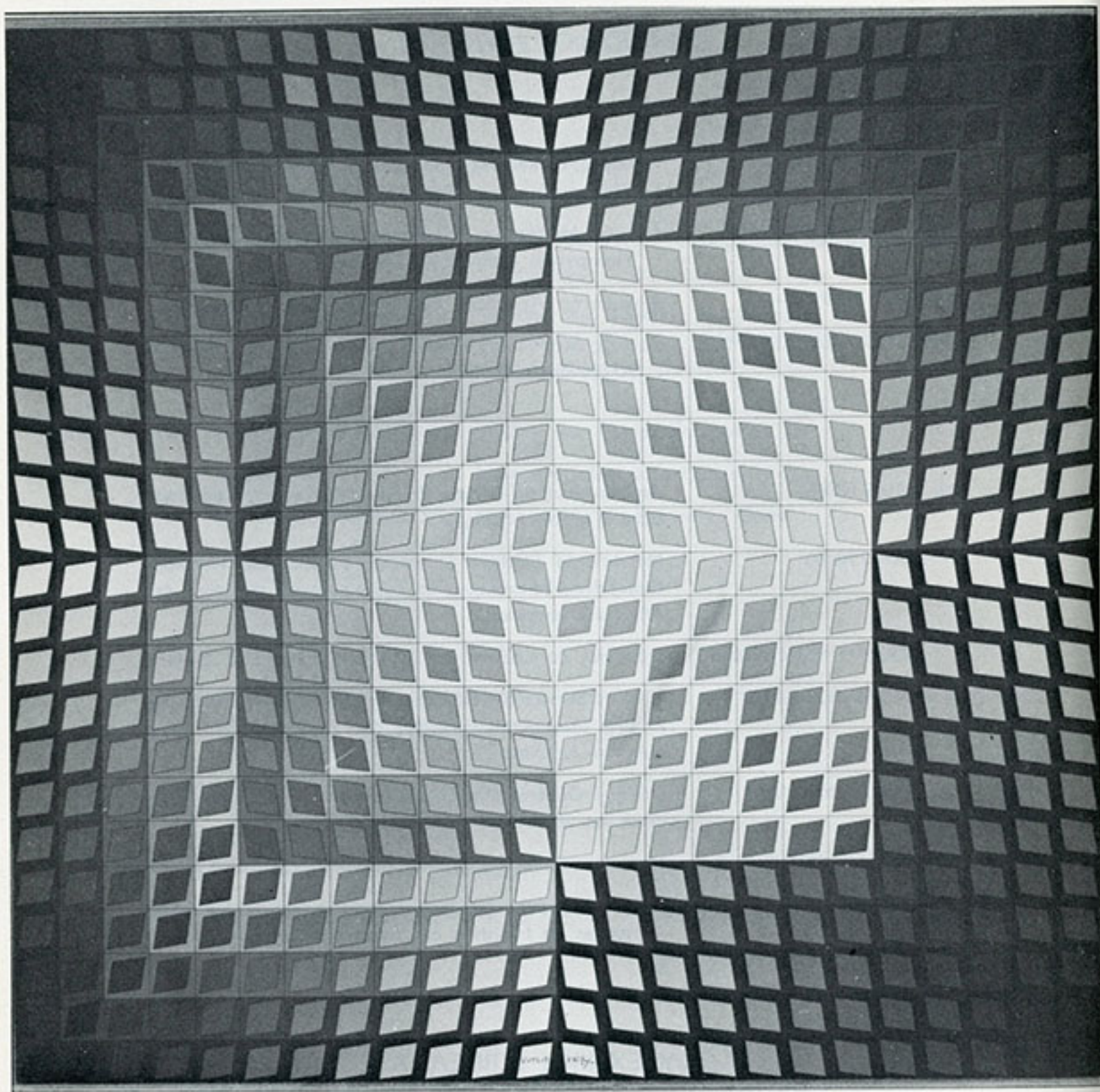
ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΕΤΡΟΥ	Πρέσβυς, Διευθυντής Μορφωτικών Σχέσεων Υπουργείου Έξωτερικών
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΡΑΓΚΙΔΗΣ	Γενικός Διευθυντής Πολιτιστικών Υποθέσεων Υπουργείου Πολιτισμού και Έπιστημών
ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΟΡΑΛΗΣ	Καθηγητής Άνωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΜΟΣ	Γενικός Διευθυντής Έθνικής Πινακοθήκης και Μουσείου Άλεξάνδρου Σούτζου

MM. LOUIS JOXE	Ambassadeur de France, Président de l'Association Fran- çaise d'Action Artistique
JEAN LALOY	Membre de l'Institut, Directeur Général des Relations Culturelles, Scientifiques et Techniques au Ministère des Affaires Étrangères
GÉRARD MONTASSIER	Directeur du Cabinet du Secrétaire d'État à la Culture
ANDRÉ BURGAUD	Chef du Service des Échanges Artistiques au Ministère des Affaires Étrangères, Directeur de l'Association Française d'Action Artistique
CLAUDE MENARD	Délégué Général aux Expositions et aux Échanges Cul- turels au Secrétariat d'État à la Culture
JACQUES FAUVE	Conseiller Culturel près l'Ambassade de France en Grèce
GASTON DIEHL	Chef de la Section Arts Plastiques au Service des Échanges Artistiques au Ministère des Affaires Étrangères

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

M. HENRY GALY-CARLES	Critique d'Art
----------------------	----------------

ΒΑΣΑΡΕΛΥ (Βίκτωρ) : 1126 «Mela-V».

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τὰ τραγικά χρόνια τοῦ πολέμου (1939-1945) ὤθησαν τοὺς καλλιτέχνες τῆς γενιᾶς τοῦ 1945 νὰ κλειστοῦν στὸν ἑαυτό τους, νὰ αὐτοσυγκεντρωθοῦν, νὰ ξαναθέσουν ἐρωτήματα στὴ Τέχνη καὶ ν' ἀναζητήσουν μιὰ νέα ζωγραφικὴ γραφὴ. Κι' ἔτσι, ἀμέσως μετὰ τὸν πόλεμο, ἔχομε μιὰ τελειωτικὴ ἐπιβεβαίωση τῆς ἀφηρημένης ζωγραφικῆς : Γεωμετρισμός, Λυρική Ἀφαίρεση, ἀφηρημένος Φανταστικὸς Νατουραλισμὸς ποὺ ἐλάμπρυναν φημισμένοι πιά σήμερα καλλιτέχνες, σὰ τοὺς πρωτοπόρους ΑΛΜΠΕΡΤΟ ΜΑΝΙΕΛΛΙ, ΡΟΜΠΕΡ καὶ ΣΟΝΙΑ ΝΤΕΛΩΝΑΙ, ΧΑΡΤΟΥΓΚ, ΣΟΥΛΑΖ, ΜΑΤΙΕ, ΜΑΝΕΣΙΕ, ΜΠΡΥΕΝ, ΜΠΑΖΑΙΝ καὶ ἄλλους. Ἦταν μιὰ αἰσθητικὴ κίνηση ποὺ θὰ γνώριζε τὸ ἀποκορύφωμα τῆς καὶ τὴ μεγαλύτερη ἀκτινοβολία τῆς γύρω στὸ 1960.

Ἄλλὰ στὴν τέχνη ὑπάρχει μιὰ ἀνεπίστρεπτη δυναμικὴ. Τὰ κινήματα ἔρχονται τὸ ἓνα ὕστερα ἀπὸ τὸ ἄλλο, τὸ ἓνα γεννᾷ τὸ ἄλλο, ἔρχονται σὲ ἀντίθεση μεταξύ τους, καταστρέφει τὸ ἓνα τὸ ἄλλο καὶ στὸ τέλος φτάνουν νὰ συγκατοικοῦνε μέσα στὸ χρόνο καὶ τὴν ἱστορία ποὺ πλάσανε μὲ τὴ συμβολή τους. Οἱ γενιές περνᾶν, μὲ διαφορετικὰ προβλήματα ἢ καθεμιὰ τους, ἄλλα κίνητρα, δείχνοντας ν' ἀντιδρᾶνε ὁλότελα σ' ἐκεῖνες ποὺ προηγήθηκαν. Τὸ ἴδιο ἔγινε καὶ τὸ 1960, ὅποτε ἡ διακοπὴ τῶν σχέσεων μὲ τὴ γενιὰ τοῦ 1945-60 ὁλοκληρώθηκε ἀπότομα.

Πράγματι, ἡ γενιὰ ποὺ ἐλάμπρυνε τὴ περίοδο 1960-75 ἦρθε σὲ ριζικὴ ἀντίθεση μὲ τὴ προηγούμενη ποὺ εἶχε ἀποκλείσει τὸν ἐξωτερικὸ κόσμον ἀπὸ τὶς ἀνησυχίες τῆς. Γι' αὐτὸ καὶ θέλησε, ἀντίθετα ἀπὸ ἐκεῖνη, νὰ ρίξει μιὰ ζᾶστερη ματιὰ πάνω στὸ κόσμον μὲ μιὰ δύναμη ποὺ εἶχε λείψει ζωγραφικὰ ἀπὸ τοὺς παλαιότερους. Βάλθηκε νὰ παρατηρεῖ τὴ ζωὴ, νὰ πιάνει μὲ ὀξύμενη ματιὰ τὸν κοινωνιολογικὸ καὶ παγκόσμιον περίγυρον ὅπου ζοῦσε· καὶ παντοῦ δὲν ἔβλεπε παρὰ τραγικὰ ὄραματα, καταστροφές, πολέμους, ἀθλιότητες, βάσανα κλπ.

Αὐτὴ ἡ κατάσταση εἶχε λοιπὸν σὰ καλλιτεχνικὴ συνέπεια μιὰ νέα οἰκειοποίηση τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου ποὺ ἀναπτύχθηκε καὶ ἐπιβεβαιώθηκε σὲ τρία διαδοχικὰ κύματα μέσα στὰ τελευταῖα δεκαπέντε χρόνια.

Ἡ πρώτη ἀντίδραση φανερώθηκε στὶς 27 Ὀκτωβρίου 1960, ὅταν σχηματίσθηκε ἡ ὁμάδα τῶν Νέων Ρεαλιστῶν, μὲ τοὺς γλύπτες ΣΕΖΑΡ καὶ ΤΕΓΚΕΛΥ, ΑΡΜΑΝ, ΦΡΑΝΣΟΥΑ ΝΤΥΦΡΕΝ, ΧΑΙΝΣ, ΥΒ ΚΛΑΙΝ, ΜΑΡΣΙΑΛ ΡΑΙΣ, ΝΤΑΝΙΕΛ ΣΠΟΕΡΙ, ΖΑΚ ντε λά ΒΙΛΛΕΓΚΛ καὶ λίγο ἀργότερα τὴν ΝΙΚΙ ντε ΣΑΙΝ-ΦΑΛ. Ὅλοι τους τάξανε γιὰ σκοπὸ μιὰ ὀξεῖα οἰκειοποίηση τοῦ πραγματικοῦ· ἦταν μιὰ συνειδητοποίηση ποὺ ἐπιβεβαίωσαν καὶ ὑλοποίησαν χρησιμοποιώντας, γιὰ νὰ δημιουργήσουν τὰ ἔργα τους,

μόνο υλικά που βρίσκονται κιόλας μέσα στη φύση, φτιαγμένα από το ανθρώπινο χέρι. Έτσι είδαμε τον ΣΕΖΑΡ να φτιάχνει συμπιεσμένα αυτοκίνητα, τον ΑΡΜΑΝ να σωριάζει διάφορα αντικείμενα. τους ΒΙΛΛΕΓΚΛ, ΧΑΙΝΣ, ΝΤΥΦΡΕΝ σκισμένες αφίσες. Οικειοποίηση του πραγματικού, και οικειοποίηση ξανά του έξωτερικού κόσμου που γινόταν πια αντικείμενο. Μιας και η Τέχνη βρίσκεται παντού, είτε σε άδολη κατάσταση καταμεσίς στο δρόμο, είτε σε χρήσιμο αντικείμενο, έφτανε να το δούνε αυτό και να το δείξουνε στους άλλους.

Τα ίδια αυτά χρόνια, άλλοι πάλι καλλιτέχνες οικειοποιούσαν ξανά και τον έξωτερικό κόσμο, αλλά με μέσα πιο κλασσικά : μουσαμάς, πινέλλα, λάδι, ακρυλικές ουσίες... Αυτή η τάση, είτε κοινωνικο-πολιτική, είτε σουρρεαλιστικο-έξπρεσιονιστική ήταν κι' αυτή συνέπεια μιας βαθύτερης γνωριμίας με την άφηρημένη ζωγραφική, κι' αυτοί οι καλλιτέχνες ένιωθαν τώρα την ανάγκη να της αντιταχθούν. Οί ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΜΥΘΟΛΟΓΙΕΣ, θέμα μιας έκθεσης που έγινε από το περιοδικό ΑΡΚ το 1964, στο Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης του Παρισιού, υλοποίησε αυτή τη μεταφηρημένη Νεο-Παραστατική ζωγραφική. Αυτή τη τάση ακολουθούνε καλλιτέχνες σε τον ΕΜΜΑΝΟΥΕΛ ΠΡΟΒΕΛΛΕΡ, τον πρωτοπόρο, που από το 1953 κιόλας δούλευε πάνω σ' αυτή τη γραμμή και οι ΑΤΙΛΑ, ΦΡΟΜΑΝΖΕ, ΚΕΡΜΑΡΡΕΚ, ΤΥΣΜΠΛΑΤ, ΒΕΛΙΤΣΚΟΒΙΤΣ και άλλοι.

Ύστερα ήρθε το τρίτο κύμα, και το 1971 είδαμε να επιβεβαιώνεται η Ρεαλιστική ζωγραφική που λέγεται και 'Υπερ-ρεαλιστική. 'Οξεϊα περιγραφή αποτυπωμένη με σχολαστικότητα που φθάνει στην όφθαλμαπάτη· έκφραση μιας συνολικής και διανοητικής ματιάς που δεν εμποδίζει να φανεϊ, πράγματι, μια δυνατή συνειδητοποίηση της πραγματικότητας που γίνεται αντικείμενο, επιδειχνεται, καταγγέλλεται μ' όλα της τα κουσούρια χωρίς να λείπει, αλλά αδιόρατα, μια κάποια αίσθηση για παγκοσμιότητα. Αυτή την αισθητική γραμμή ακολουθούν καλλιτέχνες σε τον ΖΙΛ ΑΓΙΩ, ΠΕΤΕΡ ΚΛΑΖΕΝ, ΜΠΕΡΝΑΡ ΜΟΝΙΜΟ, ΖΑΚ ΜΟΝΟΡΥ, ΖΕΡΑΡ ΣΛΟΣΕΡ, ΠΕΤΕΡ ΣΤΑΜΠΦΛΙ, ΖΕΡΑΡ ΤΙΤΟΥΣ-ΚΑΡΜΕΛ.

Όλα αυτά τα χρόνια, η άφηρημένη ζωγραφική, από τη πλευρά της, έβλεπε να αναπτύσσονται, παράλληλα με την οικειοποίηση ξανά του έξωτερικού κόσμου, νέοι προσανατολισμοί.

Πράγματι, μερικοί καλλιτέχνες που ακολούθησαν τη γεωμετρική ζωγραφική, πάνω στα άχναρια του ΒΙΚΤΟΡΑ ΒΑΖΑΡΕΛΥ, θέλησαν να σπάσουν τα στενάχωρα πλαίσια της, εισάγωντας τη κίνηση· είναι ένα κίνημα που στρέφεται ιδιαίτερα πάνω σε μια όπτική αταπάτη, μέσα από χρωματικά παιχνιδίσματα και την έντύπωση του τρισδιάστατου. Αυτός ο στόχος ξεκαθάρισε το 1961, όταν δημιουργήθηκε στο Παρίσι η ομάδα αναζητήσεων για όπτική τέχνη, από τους ΖΟΥΛΙΟ ΛΕ ΠΑΡΚ, ΦΡΑΝΣΟΥΑ ΜΟΡΕΛΛΕ, ΖΑΝ-ΠΙΕΡ ΥΒΑΡΑΛ και άλλους. Αισθητική γραμμή που ακολουθούνε κιόλας καλλιτέχνες σε τους ΚΑΡΛΟΣ ΚΡΟΥΖ-ΝΤΙΕΖ και ΡΑΦΑΗΛ ΣΟΤΟ. Οί αναζητήσεις όλων αυτών καταλήξανε πρακτικά σε μια ένσωμάτωση της Κινητικής, όπως λέμε, Τέχνης μέσα στην αρχιτεκτονική.

Λίγα χρόνια αργότερα, ύστερα από το κύμα της Νεο-Παραστατικής μεταφρημένης ζωγραφικής που είχε κοινωνικο-πολιτικές τάσεις, άρχισαν να επιβάλλονται, γύρω στα 1969, νέες αναζητήσεις για άφρημένη έκφραση που αναπτύχθηκαν με κατεύθυνση μιὰ μεγάλη χρωματική και γραμμική απλούστευση, που είχαν για πρωτοπόρους τους ΜΑΡΤΕΝ ΜΠΑΡ και ΣΙΜΟΝ ΑΝΤΑΙ για να επιβληθούν τέλος με την Όμάδα «Στήριγμα Έπιφάνεια» που δημιουργήθηκε το 1969· αυτή την ομάδα, που διαλύθηκε αργότερα, ακολουθούσαν οί ΛΟΥΙ ΚΑΝ, ΒΕΝΣΑΝ ΜΠΙΟΥΛΕΣ, ΚΛΩΝΤ ΒΙΑΛΛΑ αλλά και οί ΚΡΙΣΤΙΑΝ ΖΑΚΚΑΡ και ΖΑΝ-ΜΙΣΣΕΛ ΜΕΡΙΣ. Για όλους αυτούς τους καλλιτέχνες το πρόβλημα είναι να δώσουν τή μεγαλύτερη αίσθηση του χώρου μέσα από μιὰ άφρημένη γραφή όσο γίνεται πιό λιτή. Η προσπάθειά τους μπορεί να βοηθεί επίσης σὰ μιὰ νέα οικειοποίηση τής άφρημένης γραφής αλλά με έξωστρεφεῖς τάσεις, αντίθετα με τήν έσωστρέφεια τών καλλιτεχνών τής γενιᾶς του 1945-60· μιὰ τέτια λοιπόν γραφή στρέφεται γύρω από τόν στοχασμό και τόν διανοουμενισμό κι' είναι γνωστή σὰ Μινιμαλισμός ή Τέχνη του ελάχιστου.

Αυτή ή τάση που θέλει να δίνει τὰ πρωτεῖα στο πνεῦμα, αν στους Μινιμαλιστές χαρακτηρίζεται από το χρωματικό πλάνο, έπιστρέφει, αντίθετα, όλοτελα στην ίδια τήν έννοια, όπως δείχνουν με τὰ έργα τους οί καλλιτέχνες τής Έννοιακής Τέχνης. Κι' αυτό το κίνημα γεννήθηκε γύρω στο 1969, και επιβεβαιώθηκε το 1971 στην 7η Μπιεννάλε του Παρισιού· αντιπροσωπεύεται από τους ΚΡΙΣΤΙΑΝ ΜΠΟΛΤΑΝΣΚΙ, ΠΩΛ-ΑΡΜΑΝ ΖΕΤ, ΜΠΕΡΤΡΑΝ ΛΑΒΙΕ, ΖΑΝ ΛΕ ΓΚΑΚ, ΜΠΕΡΝΑΡ ΒΕΝΕ και άλλους.

Δίπλα σ' αυτά τὰ διαφορετικά κινήματα που χαρακτήρισαν τήν τέχνη στη Γαλλία, ανάμεσα στο 1960 και 1975, υπάρχει και μιὰ κάποια Περιθωριακή Τέχνη που παραμένει, πριν απ' όλα, σὰ μιὰ αναζήτηση για έκφραστική σύνθεση ανάμεσα στην άφρημένη γραφή και τή συμβολική σημασία που έχει μιὰ φανταστική αναπαράσταση, όπως δείχνουν ό ΚΛΩΝΤ ΜΠΕΛΓΚΑΡΝΤ ή ό ΜΑΡΙΑΝΟ ΧΕΡΝΑΝΤΕΖ, σὰ παράδειγμα· γι' αυτούς το χρωματικό πλάνο, άφρημένο-παραστατικό, κλείνει μέσα του μιὰ συγκεκριμένη έννοια, συμβολική βέβαια, αλλά συνάμα ψυχική, μεταφυσική και ποιητική.

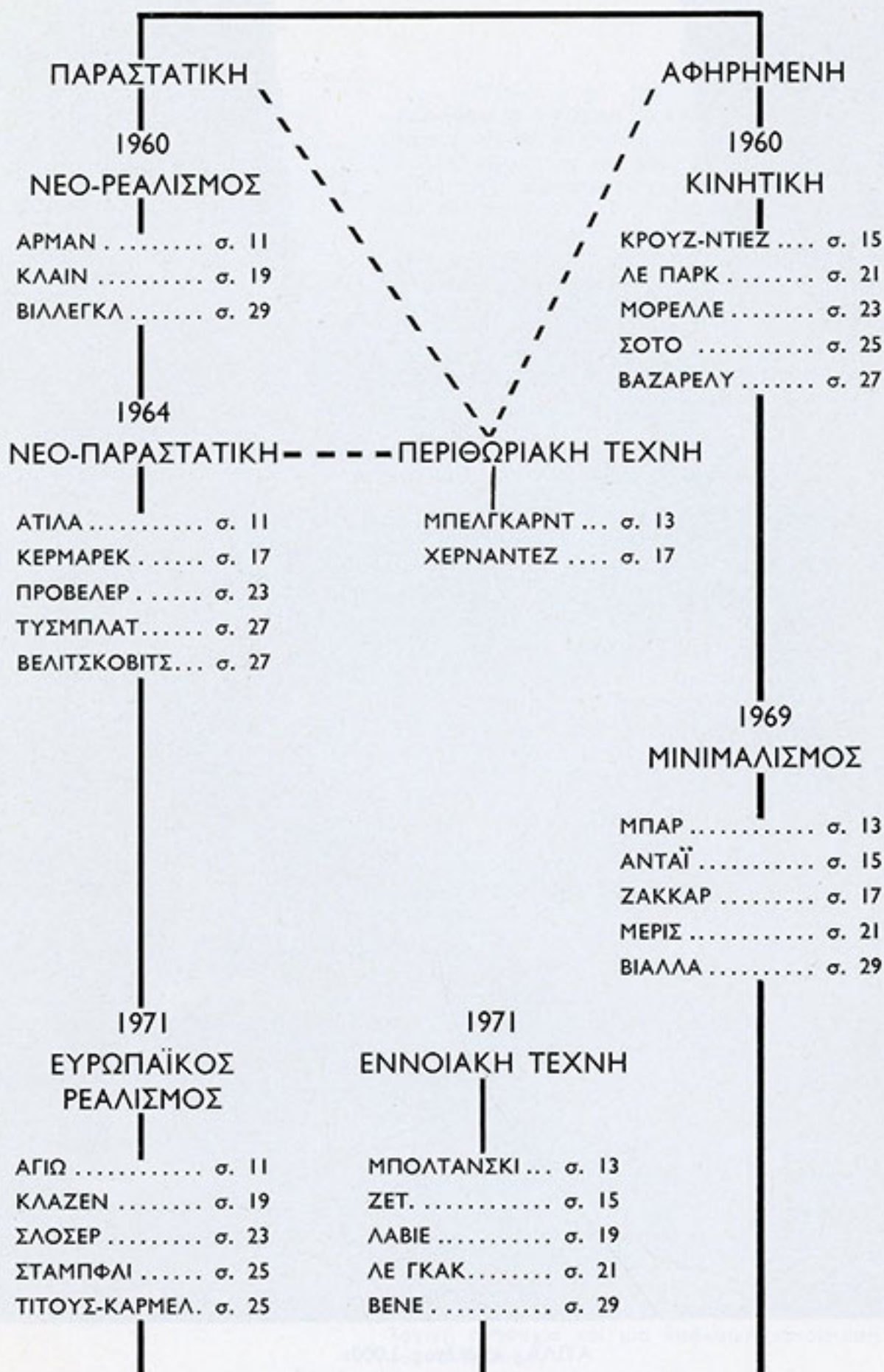
Για όλους αυτούς τους λόγους, οί καλλιτέχνες που αντιπροσωπεύονται σ' αυτήν τήν έκθεση επιβεβαιώνουν και δείχνουν τόν πλοῦτο και τόν ειδικό χαρακτήρα τής Τέχνης στη Γαλλία στα τελευταῖα δεκαπέντε χρόνια. Από επαναστάτες που δείχνανε τόν καιρό που ή αφαίρεση, στα 1945-60, έφθανε στο άνωτατο σημείο της, πέτυχαν ν' αποδείξουν τήν αυθεντικότητα και τήν πρωτοτυπία τών αισθητικῶν τους αντιλήψεων, όπως και μόρεσαν να καθρεφτίσουν μιὰ περίοδο καλλιτεχνική όσο και κοινωνιολογική. Κι αυτοί τώρα περνᾶνε με τή σειρά τους στην ιστορία που δέν είναι τίποτ' άλλο παρά μιὰ πλατιά πύλη στραμμένη στο αύριο που θα βρει τόν τρόπο να μᾶς εκπλήξει και που πρέπει ν' αναμένουμε μ' άγρυπνα μάτια και προσοχή.

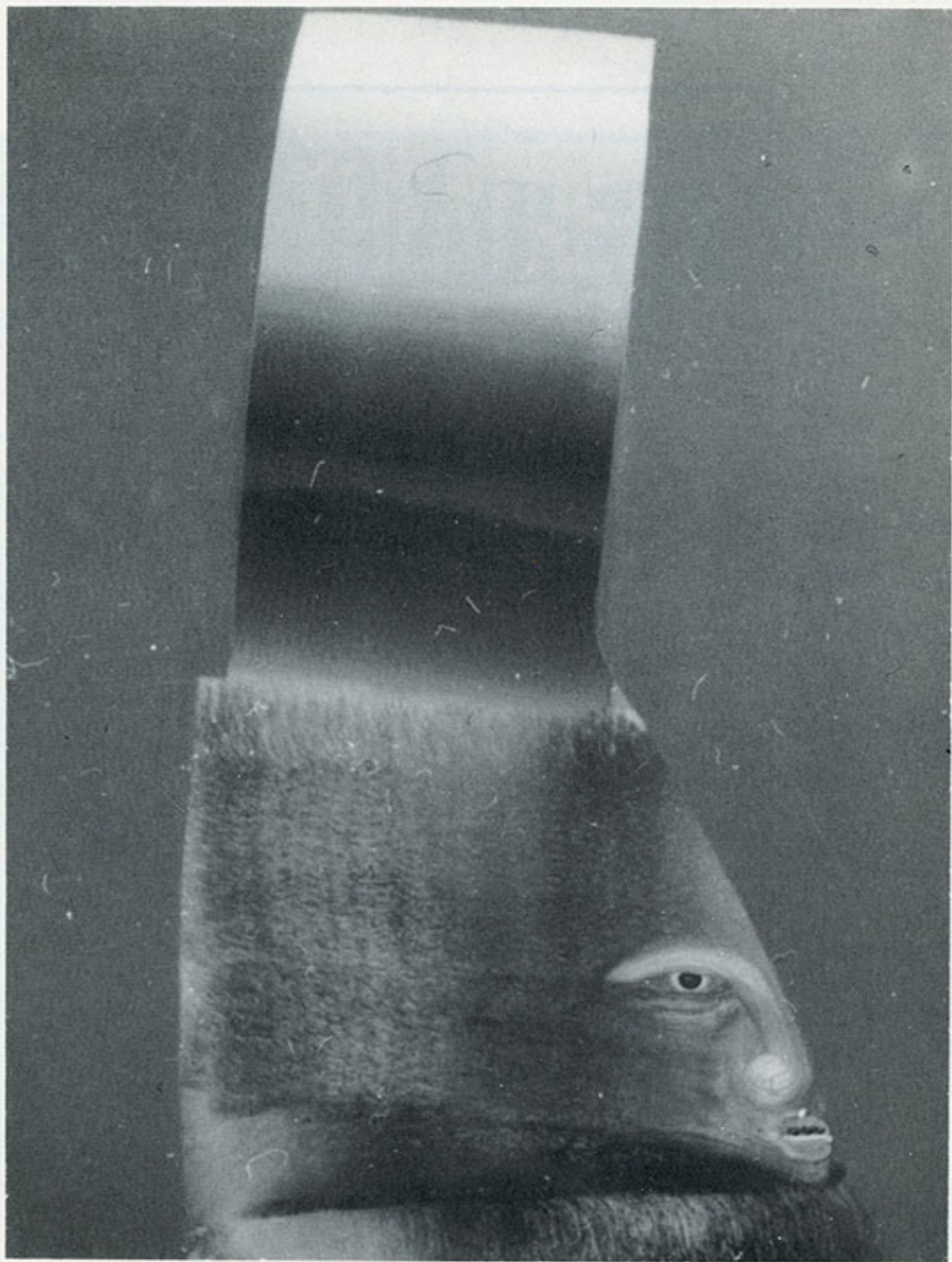
ΑΝΡΥ ΓΚΑΛΥ-ΚΕΡΑ

ΒΙΛΛΕΓΚΑ (Ζάκ) : « Όδος Μπαλτάρ ».

ΑΠΛΟΣ ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
(1960 - 1975)

ΑΤΙΛΑ : «Τὸ ἔτος 3.000».

ΠΑΝΟΡΑΜΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ (1960-1975)

Gilles AILLAUD

Ζιλ ΑΓΙΩ

1. «Ίπποπόταμος», 1974
Λάδι σε μουσαμά, 130×97
2. «Φεννέκ», 1975
Λάδι σε μουσαμά, 97×130
Συλλογή της Γκαλερί Φλενκέρ

Γεννήθηκε στο Παρίσι το 1928. Εύρωπαίος Ρεαλιστής. Με την αισθητική του και τη γραφή του, ο ΑΓΙΩ είναι ένας από τους άγνους αντιπροσώπους του Εύρωπαϊκού Ρεαλισμού. Η τεχνοτροπία του περιγράφει το αντικείμενο ως τις παραμικρές του λεπτομέρειες, μέχρι την όφθαλμαπάτη, ενώ προσπαθεί ο καλλιτέχνης ν' αφαιρεθεί από κάθε ψυχική ή αισθηματική επέμβαση μέσα στα έργα του· σκοπός του είναι να δώσει λαλιά, μπορούμε να πούμε, στο αντικείμενο ή το ζώο θέτοντάς τα σε μια «κατάσταση», σ'α να είχαν συνείδηση του ρόλου τους μια ώρισμένη στιγμή, σ' ένα ώρισμένο τόπο, μέσα σε μια ώρισμένη λειτουργία.

ARMAN

ΑΡΜΑΝ

3. «Όργανα μουσικής μέσα σε μπετόν», 1974
Μπετόν, 70×70×14
4. «Όργανα μουσικής μέσα σε μπετόν», 1974
Μπετόν, 83×30×11
Συλλογή του καλλιτέχνη
5. Φίδι», 1971
Λάδι σε μουσαμά, 97×110
Γκαλερί Ταμπλόν

Γεννήθηκε στη Νίκαια, στις 17 Νοεμβρίου 1928. Ίδρυτικό μέλος της ομάδας των Νέων-Ρεαλιστών. Με μια εξαιρετική όξυτητα, ο ΑΡΜΑΝ καταπιάστηκε με την αντικειμενική οικειοποίηση αντικειμένων που υπήρχαν είτε από πριν, είτε ήταν καινούρια, είτε χρησιμοποιημένα. Οικειοποίηση λοιπόν του πραγματικού στο οποίο δίνει μια παρουσία που αγγίζει τον κλασικισμό και την ποιητικοποίηση του καθημερινού και που πετυχαίνει συσσωρεύοντας χτένες, ξυράφια, σωληνάρια, από χρώματα μέσα σε πλαστικό γυαλί, είτε ζωγραφιές-αντικείμενα από κομμάτια σαξοφώνων και βιολιών σπασμένων ή παραμορφωμένων από τη φωτιά.

ATILA

ΑΤΙΛΑ

6. «Το έτος 3.000», 1975
Λάδι σε μουσαμά, 116×89
7. «Διαστημόπλοιο», 1975
Λάδι σε μουσαμά, 130×97
8. «Το στόμα δραπετεύει», 1975
Λάδι σε μουσαμά, 129×97
Συλλογή του καλλιτέχνη

Γεννήθηκε στη Βουδαπέστη, στις 20 Φεβρουαρίου 1931. Νέο-Παραστατικός μεταφρημένος. Ο ζωγραφικός κόσμος του ΑΤΙΛΑ πλησιάζει τον Σουρρεαλισμό στην περίπτωση, π.χ. όπου κάθε φυσιογνωμία μασκαρεύεται με πολλά ζευγάρια μάτια και τα πρόσωπά του με άσυνήθιστα αντικείμενα· πλησιάζει τον Έξπρεσιονισμό όταν το περίγραμμα, μέσα στην παραμόρφωσή του, προκαλεί μια έντύπωση ιλίγγου, άνησυχίας, άγχους, ανάκατου με χιούμορ. Όπαδός της «ζωγραφικής σε δράση», για να εκφραστεί, περιορίζει τα χρώματά του μέσα στους χρωματισμούς του ουράνιου τόξου για να δημιουργήσει φυσιογνωμίες και σχήματα που μαρτυρούν πάντα μια κάποια κοινωνιολογική άνησυχία και μια καφκαϊκή κατάσταση του ανθρώπου.

ΜΠΕΛΓΚΑΡΝΤ (Claude) : «Μετα-μόρφωση».

Martin BARRE

Μαρτὲν ΜΠΑΡ

9. «72-73. C», 1972/73
Λάδι σὲ μουσαμά, 130 × 120
10. «72-73. E», 1972/73
Λάδι σὲ μουσαμά, 108 × 100
11. «72-73. B», 1972/73
Λάδι σὲ μουσαμά, 130 × 120
Γκαλερί Ταμπλόν

Γεννήθηκε στὴ Νάντη, στὶς 22 Σεπτεμβρίου 1924. Ἕνας ἀπὸ τοὺς προδρόμους τῆς Ἐλαχιστικῆς Τέχνης. Σίγουρα εἶναι ὁ πιὸ ὀρθόδοξος στὴν πλαστική του ἀντίληψη· ὁ ΜΠΑΡ ἀξιοποιεῖ τὸ διάστημα καὶ τὸ φῶς μὲ πάρα πολὺ λίγα ἀπλά χρωματιστὰ διαγράμματα πάνω στὸ μουσαμά· μὲ τὴ διάταξη ποὺ ἔχουν δονοῦν τὸν πίνακα καὶ τοῦ δίνουν μιὰ διαφορετικὴ ἔνταση, ἀνάλογα μὲ τὸν τονισμό τοῦ χρωματικοῦ διαγράμματος ποὺ καθορίζει πιά ἓνα συμπληρωματικὸ διάστημα σὲ κάθε πλευρὰ τῆς γραμμῆς.

Claude BELLEGARDE

Κλῶντ ΜΠΕΛΓΚΑΡΝΤ

12. «Μετα-μόρφωση», 1973
Λάδι σὲ μουσαμά, 116 × 89
13. «Ὁργασμός», 1973
Λάδι σὲ μουσαμά, 116 × 89
14. «Πήξη», 1973
Λάδι σὲ μουσαμά, 116 × 89
Συλλογὴ τοῦ καλλιτέχνη

Γεννήθηκε στὸ Παρίσι, στὶς 18 Ἰουλίου 1927. Περιθωριακὸς καλλιτέχνης. Πράγματι ὁ ΜΠΕΛΓΚΑΡΝΤ εἶναι ἓνας καλλιτέχνης μακριὰ ἀπὸ τοὺς ἄλλους καὶ ἡ δουλειὰ του εἶναι ξεχωριστὰ προσωπική. Γι' αὐτὸν τὸ χρῶμα κι' ἡ ψυχικὴ του σημασία εἶναι ὁλότελα ἐπάλληλα· γι' αὐτὸ καὶ προβάλλει πάνω στὸ μουσαμά μιὰ ἐσώτερη εἰκόνα, μὲ μιὰ μεγάλη διανοητικὴ, ψυχικὴ καὶ ψυχολογικὴ πυκνότητα. Τ' ἀφήρημένα του σχήματα ἀποκτοῦν τότε νόημα καὶ καθρεφτίζουν μιὰ κοσμικὴ, σὰ ποίημα, κυκλοφορία τῆς πλάσης καὶ ποὺ θυμίζουν πολὺ τὴν ἀνατολικὴ σκέψη.

Christian BOLTANSKI

Κριστιὰν ΜΠΟΛΤΑΝΣΚΙ

15. «Τὸ λεύκωμα τῆς οἰκογένειας D.»,
12 φωτογραφίες (1971)
30,5 × 22,5 (ἡ καθεμιὰ)
Συλλογὴ τῆς Γκαλερί Ζόναμπεντ

Γεννήθηκε στὸ Παρίσι, στὶς 6 Σεπτεμβρίου 1944. Ἐννοιακὸς καλλιτέχνης. Ἡ τέχνη τοῦ ΜΠΟΛΤΑΝΣΚΙ βρίσκεται στὸ πεδίο τῆς νοητικῆς οἰκιοποίησης τοῦ σκοποῦ ποὺ ἐπιδιώκει μέσα στὶς ἀναζητήσεις του καὶ τὴν ὀπτικὴ συγκεκριμενοποίησή τους. Ξεκινώντας ἀπὸ ὑλικά ἢ φωτογραφικὰ ντοκουμέντα ποὺ ἴσως τοῦ θυμίζαν τὰ παιδικὰ του χρόνια, κατάλαβε πῶς κάθε στιγμή ποὺ ζοῦμε χάνεται μέσα στὸ χτέσ ἴσαμε ποὺ γίνεται μυθική. Γι' αὐτὸ κι' ὁ ΜΠΟΛΤΑΝΣΚΙ καταπιάστηκε νὰ ἀντιπαραβάλλει ἀναμνήσεις ἢ ἀντικείμενα ποὺ ἀνήκαν πιὸ πολὺ σὲ ἄλλους παρά σ' ἐκεῖνον. Ἡ μυθολογικὴ ὄψη τοῦ ἀντικειμένου παρουσιάζεται τότε μέσα σ' ὅλη τῆς τὴν ἔνταση, παίζοντας τὸ δικό της παιχνίδι, μακριὰ ἀπὸ ἓνα χαμένο πιά περιεχόμενο.

ZET (Πώλ-Αρμάν) : «Η άκρογιαλιά».

flora : *Zostera marina* L. — *Triglochin maritimum* L. — *Phleum arenarium* L. — *Agrostis stolonifera* L. — *Agrostis tenuis* Sibth. — *Phragmites communis* Trin. — *Poa trivialis* L. — *Puccinellia maritima* (Huds.) Parl. — *Festuca arundinacea* Schreb. — *Festuca rubra* L. — *Agropyron repens* (L.) P. B. — *Agropyron junceum* Beauv. ssp. *boreoatlanticum* Sim. & Guin. — *Elymus arenarius* L. — *Lolium perenne* L. — *Scirpus maritimus* L. — *Juncus compressus* Jacq. — *Juncus Gerardi* Lois. — *Rumex conglomeratus* Mur. — *Rumex crispus* L. — *Rumex domesticus* Hart. — *Polygonum amphibium* L. — *Chenopodium album* L. — *Atriplex calotheca* (Rafn.) Fries. — *Salsola Kali* L. — *Honkenya peploides* Ehrh. — *Descurainia Sophia* (L.) Prantl. — *Cakile maritima* Scop. — *Melilotus albus* Desr. — *Trifolium repens* L. — *Trifolium fragiferum* L. — *Trifolium campestre* Schreb. — *Anthriscus Caucalis* M. Bieb. — *Glaux maritima* L. — *Armeria maritima* Willd. — *Convolvulus arvensis* L. — *Plantago major* L. — *Plantago maritima* L. — *Galium Aparine* L. — *Aster tripolium* L. — *Achillea Millefolium* L. — *Matricaria maritima* L. — *Artemisia vulgaris* L. — *Senecio viscosus* L. — *Cirsium arvense* (L.) Scop. — *Leontodon autumnalis* L. — *Taraxacum officinalis* Web.

Ribersborgsstranden 1971 - 1974

Carlos CRUZ-DIEZ

Κάρλος ΚΡΟΥΖ-ΝΤΙΕΖ

16. «Φυσιοχρωμία 1006»
Άλουμίνιο και PDC, 100×100
17. «Φυσιοχρωμία 1012»
Άλουμίνιο και PDC, 100×100
18. «Φυσιοχρωμία 1010»
Άλουμίνιο και PDC, 100×100
Συλλογή του καλλιτέχνη

Γεννήθηκε στο Κανάκας, στις 17 Αυγούστου 1923. Ένας από τους πρώτους καλλιτέχνες της Κινητικής Τέχνης. Το 1959 ο ΚΡΟΥΖ-ΝΤΙΕΖ έδημιούργησε τις πρώτες του Φυσιογνωμίες και Χρωμο-άλληλεπιδράσεις. Από τότε, με βάση μια γλώσσα τυπική, απρόσωπη, προγραμματιζόμενη και συνδυαστική, χρησιμοποιεί με τέτοιο τρόπο τα χρώματα ώστε η διάταξη που παίρνουν, μαθηματικά υπολογισμένη, δημιουργεί μιάν οπτική κίνηση ανάλογα με τη μετακίνηση του θεατή και του δόλογυρα φωτισμού.

Paul-Armand GETTE

Πώλ-Άρμάν ΖΕΤ

19. «Η άκρογαλιά» :
Λεπτομερείς παρατηρήσεις, 1975.
4 κομμάτια καλυμμένα με διαφανή ουσία, 50×65 (φωτογραφικό μοντάζ κι' επιστημονικές παρατηρήσεις).
Συλλογή του καλλιτέχνη

Γεννήθηκε στη Λυών, στις 13 Μαΐου 1927. Έννοιακός καλλιτέχνης. Για κάθε μιάν από τις εργασίες του, ο ΖΕΤ στηρίζεται πάντα σε παρατηρήσεις καθαρά αντικειμενικές. Δίπλα σε μιάν φωτογραφία δηλαδή που αποτυπώνει μιάν πράξη ή έναν ώρισμένο τόπο, ο ΖΕΤ καθορίζει τὸ σύνολο ἀπὸ τὰ επιστημονικὰ δεδομένα που τὴ συνοδεύουν : ὠρα, βαρομετρικὴ καταγραφή, θερμοκρασία τοῦ νεροῦ, μέρα, τόπο κλπ.· σχηματίζει ἕνα «φάκελλο» που μᾶς ὑποχρεώνει νὰ θυμόμαστε καὶ νὰ συνειδητοποιοῦμε λεπτομέρειες που φαίνονται ἀσήμαντες ἀλλὰ που ἀποκτοῦν τότε ὅλη τους τὴν ποιητικὴ ἀλήθεια.

Simon HANTAÏ

Σιμόν ΑΝΤΑΪ

20. «3.0.24», 1970
Λάδι σε μουσαμά, 123×101
Συλλ. τῆς Γκαλερί Ζάν Φουρνιέ

Γεννήθηκε στη Μπιά, τὸ 1922. Ένας ἀπὸ τοὺς προδρόμους τῆς Ἐλαχιστικῆς Τέχνης. Τὰ Παναγικά (1960-62), που συνεχίζουν τὰ πτυχόμενα γύρω ἀπὸ τὸ 1950, ἐπιβεβαιώνουν πιά τις ἀναζητήσεις τοῦ ΑΝΤΑΪ. Μεγάλες οὐρές, σε μαῦρο, γκρίζο ἢ γαλάζιο χρώμα, ξεπηδᾶν ἀφοῦ ξεδιπλώσουμε τὸ μουσαμά, σὰ μεγάλες ἀπλές καὶ ζεστὲς λάμπεις ἀπὸ δονούμενα πολυεδρικὰ φῶτα μέσα σ' ἕναν ἄσπρο χῶρο. Μὲ βάση αὐτὴ τὴν ἀρχή, τὰ ἔργα αὐτοῦ τοῦ καλλιτέχνη, μὲ τὴν τεχνικὴ καὶ χρωματικὴ τους ἀπλότητα, δείχνουν νὰ ἐκδηλώνουν μιάν τέχνη που περιορίζεται σε μιάν σταθερὴ καὶ στὸ ἐλάχιστο δυνατὸ ἔκφραση.

ΧΕΡΝΑΝΤΕΖ (Μαριανό) : «Βοτανολόγιο».

ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΤΕΣ

Πανόραμα τής Γαλλικῆς ζωγραφικῆς 1960 - 1975

Ἡ Ἐθνικὴ Πινακοθήκη μὲ τὴ βοήθεια τοῦ ἐδῶ Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου ὀργανώνει τὴν ἔκθεση «Πανόραμα τῆς γαλλικῆς ζωγραφικῆς τῆς τελευταίας δεκαπενταετίας», τὴν ὁποία καὶ θὰ φιλοξενήσει γιὰ δύο περίπου μῆνες. Γιὰ τὴν ὀργάνωση, τὴν πραγμάτωση καὶ παρουσίαση τῆς ἔκθεσης αὐτῆς εὐχαριστῶ τὸν κ. Fauve, τὸν κ. Kohler καὶ τοὺς συνεργάτες τους καθὼς καὶ τοὺς συνεργάτες τῆς Ἐθνικῆς Πινακοθήκης.

Ἡ ἔκθεση αὐτὴ, ποὺ μᾶς δείχνει τὴ συνέχεια μιᾶς ἱστορικῆς πορείας, ποὺ χαρακτήρηκε γύρω στὰ 1874 ἀπὸ τοὺς πρῶτους Γάλλους ἱμπρεσιονιστές, προσπάθησε, χωρὶς νὰ εἶναι δυνατό νὰ παρουσιάσει καθολικὴ πληρότητα, νὰ συγκεντρώσει ὁμως τὶς λαμπρότερες ἀναζητήσεις τῆς ζωγραφικῆς ἔκφρασης τῶν δεκαπέντε τελευταίων χρόνων στὴ Γαλλία.

Νομίζω ὅτι ὅλη ἡ κίνηση τῆς περιόδου αὐτῆς περιστρέφεται γύρω ἀπὸ τὴν ἀναγνώριση τοῦ φαινομένου χρῶμα σὰν καθαρὴ ἔκφραστικὴ δύναμη. Σύγχρονα ἀποδεικνύεται, ὅτι τὸ χρῶμα σὰν καλλιτεχνικὸ ἀντικείμενο μὲ διπλὴ ὑφή, μπορεῖ νὰ ἀποτελέσει θέμα χωρὶς συγκεκριμένη μορφή, ἄλλοτε μὲ τὴν ὑποκειμενικὴ κινητικὴ του ὑπόσταση καὶ ἄλλοτε μὲ τὴν ἀντικειμενικὴ του χρωματικὴ ποιότητα.

Ἡ χρωματικὴ ἀφαίρεση τῆς γεωμετρικὰ ὀρισμένης ζωγραφικῆς ἐπιφάνειας εἰσάγεται ἀπὸ τὸν ἰδρυτὴ τῆς ὀνομαζομένης Μετὰ-ζωγραφικῆς ἀφαίρεσης (Post-Painterly Abstraction) Augustin Herbin. Ἀπὸ κεῖ ξεκινάει ἡ χρωματικὴ ζωγραφικὴ τοῦ χώρου, ποὺ μὲ τὴ δομὴ τῆς ἐπιφάνειας μὲ ἀντιθετικὰ χρῶματα, δημιουργεῖ παλλόμενα φωτιστικὰ effet ἀντίστοιχα τοῦ Victor Vasarely.

Τὸ 1959 προστέθηκαν στὴν ἀπὸ τὸν Vasarely μνημένη «Ὁμάδα Ἐρευνῶν Ὀπτικῆς Τέχνης» ποὺ ἀσχολοῦνταν κυρίως μὲ ἐπιστημονικὲς μελέτες φωτὸς ὁ François Morellet καὶ ὁ Julio le Park καὶ ἔγιναν οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς κινητικῆς τέχνης (Cinetisme). Ὁ François Morellet τείνει μὲ τὰ πειράματά του τῆς δομικῆς γραμμικῆς μεταφορᾶς τῆς καθαρῆς ὀπτικῆς εἰκόνας στὸν περιορισμὸ τοῦ χρώματος σὲ μαῦρο καὶ ἄσπρο. Μὲ τὴ συστηματικὴ κατάταξη τῶν γραμμῶν δημιουργοῦνται καταστάσεις, ποὺ παρουσιάζουν στὸ μάτι καμπύλες καὶ κύκλους, χωρὶς νὰ ὑπάρχουν στὴν πραγματικότητα αὐτὰ τὰ σχήματα. Τὸ παιχνίδι μὲ τὸ φαινόμενο τῆς ὀπτικῆς παρουσίας γίνεται ἀκόμη πιὸ λεπτὸ καθὼς τοποθετοῦνται τὸ ἓνα πάνω στὸ ἄλλο διαφανῆ φύλλα μὲ ἀκτινωτὲς γραμμώσεις. Ἡ μετατόπιση τῶν λεπτῶν αὐτῶν ἐλασμάτων ὀδηγεῖ σὲ κινητικὲς μορφές ποὺ ἔχουν ἓναν ἀπεριόριστο βαθμὸ παραλλαγῶν. Φωτιστικὰ φαινόμενα ἐνώνονται μὲ κινητικὲς διαμορφώσεις στὸ χῶρο. Τὸ ἴδιο ἀποτέλεσμα πετυχαίνει ὁ François Morellet καὶ ἡ ὀμάδα του μὲ συστήματα ράβδων ποὺ κινοῦνται μὲ ἠλεκτρισμὸ καὶ ἀναπτύσσουν ἓνα παιχνίδι σχημάτων ἀνάμεσα σὲ τετράγωνα καὶ ρομβοειδεῖς γραμμές.

Ὁ Ἀργεντινὸς Julio le Park δημιουργεῖ μὲ τὰ φωτοαντανακλαστικὰ Mobiles του ἀπὸ καθρέπτες καὶ κομμάτια γυαλιῶν τὸ πέρασμα ἀπὸ τὸν καθαρῶς κατασκευασμένο χῶρο φωτὸς σὲ πράγματα καθημερινῆς χρήσης

ἀπ' ὅπου μὲ ἓνα μηχανισμό φωτός μποροῦν νὰ προκύψουν ἐνδιαφέρουσες εἰκόνες.

Αὐτὴ εἶναι ἡ κινητικὴ Op Art ζωγραφικὴ ὅπου ἀνήκουν οἱ Carlos Cruz-Diez, ὁ δάσκαλος Victor Vasarely καὶ ὁ Jesus Raphael Soto, ποὺ μπροστὰ ἀπὸ κάθετες παλλόμενες ἐπιφάνειες τεντώνει κλωστὲς ἀπὸ νάυλον ἢ βελόνες μεταλλικὲς μὲ μερικοὺς τόνους χρώματος. Ἡ κίνηση τοῦ θεατῆ μπροστὰ στὸ ἔργο δημιουργεῖ μόνη τῆς τῆ μεταβολὴ τοῦ φαινομένου τοῦ λαμπιρίσματος «μεταβάλλεται καθὼς τὸ κοιτάζει κανεὶς ἢ ἀπλῆ γραμμὴ, μὲ ὀπτικὴ ἀπάτη, σὲ καθαρὴ καμπύλη καὶ ἡ ὕλη σὲ ἐνέργεια» γράφει ὁ Soto στὸν κατάλογο τῆς ἐκθεσῆς του τὸ 1968 στὴν Kestner — Gesellschaft στὸ Ἀνόβερο.

Στὰ τελευταῖα δεκαπέντε χρόνια ἀναπτύσσεται μία κατεύθυνση ποὺ ὁ χαρακτηρισμὸς τῆς εἶναι "Minimalismus" ἢ "Minimal Art". Πρόκειται γιὰ μία τάση τῆς σύγχρονης τέχνης ποὺ στηρίζει τὴ σύνθεση σὲ λίγα μόνο σημεῖα, ποὺ ὀρίζουν τὸ χῶρο, ἔτσι ὥστε τὸ φαινόμενο «χῶρος» νὰ φαίνεται σὰν μία κατευθυνόμενὴ σχέση ἀνάμεσα στὸ φῶς καὶ στὴ γραμμικὴ δομὴ. Στὴν ἐκθεση ποὺ φιλοξενεῖ ἡ Πινακοθήκη ἡ κατεύθυνση αὐτὴ ἀντιπροσωπεύεται ἀπὸ τοὺς καλλιτέχνες Martin Barre, Simon Hantai, Christian Jacard, Jean-Michel Meurice καὶ Claude Viallat.

Ἡ τελευταία ὁμάδα ἀνήκει στὴν κατηγορία τῆς ἀφηρημένης τέχνης, ποὺ ἐξελισσεται ἀπὸ τὴν ἀντίθεση πρὸς τὴν παραστατικὴ ἀπεικόνιση καὶ χαρακτηρίζεται συγχρόνως δύο μορφὲς ἀφαίρεσης:

1. Τὴ συγκροτημένη ἀφαίρεση ποὺ ἀποκαλύπτει τὴ γεωμετρικὴ κατασκευαστικὴ τάξη.
2. Τὴ λυρικὴ ἀφαίρεση, ποὺ σὰν ἄμορφη τέχνη φανερώνει τὸ προχῶρημα μιᾶς δημιουργίας.

Ἡ τάση τῶν καλλιτεχνῶν ὅπου ἀνήκουν οἱ Claude Bellegarde καὶ Mariano Hernandez χαρακτηρίζεται ὡς Περιθωριακὴ ἀφαίρεση (Marginaux-Abstraction) καὶ τὰ εἰκονικὰ τῆς μέσα προκύπτουν ἀπὸ μία σύνθεση τῆς ἀφηρημένης γεωμετρικῆς ζωγραφικῆς καὶ τῆς ἐκφραστικῆς ἐνόρασης.

Ἡ δευτέρη κατηγορία τῶν Γάλλων καλλιτεχνῶν, ποὺ ἔργα τους φιλοξενεῖ ἡ Ἐθνικὴ Πινακοθήκη, ἀποτελεῖται ἀπὸ τέσσερις ὁμάδες ποὺ συνθέτουν τὴν Παραστατικὴ ζωγραφικὴ.

Κοντὰ στὴ Νεοαφαίρεση τῆς ἐπονομαζομένης Hard-Edge χρωματικῆς ζωγραφικῆς ἐμφανίζεται στὴ Βόρειο Ἀμερικὴ γύρω στὰ 1960 — σὰν ἀντίδραση στὸ λυρικὸ πληθωρικὸ ἀφαιρετικὸ ἐξπρεσιονισμό — ἡ παραστατικὴ Post Art, ποὺ ὅπως ἐπίσης ἡ ἀφηρημένη Hard-Edge μορφοποίηση, τείνει σὲ μία πιὸ ἐντονὴ ἀντικειμενοποίηση τῆς καλλιτεχνικῆς ἐκφράσεως.

Στὴν Εὐρώπη ἀναπτύσσεται κοντὰ στὴν αὐτόχθονα Pop Art τῶν Ἀγγλων ἀπὸ τὴ συνάντηση μὲ τὴν Pop Art τῆς Νέας Ὑόρκης μία στρατευμένη ὑστερὴν Pop Art ποὺ μὲ τὰ εἰκονογραφικὰ μέσα τῆς Hard-Edge μορφοποίησης ἐκφράζει μία κοινωνικὴ κριτικὴ ἄποψη. Ἀνάμεσά τους ἀνήκουν οἱ ζωγράφοι Atila, Joël Kermarec, Michel Tyzblat, Vladimir Velickovic (Νέο-Παραστατικὴ).

Ἡ δευτέρη ὁμάδα τοῦ Ρεαλισμοῦ ἀναζητᾶ — μὲ τὴν ἀποκάλυψη τῆς ἀφαιρετικῆς ἀντικειμενοποίησης τῆς Pop Art — τὴ στιλιζαρισμένη αἰσθητικὴ πόζα, ὅπως ἀκριβῶς χρησιμοποιεῖται στὸ μεθοδικὰ ὑπολογισμένο γόητρο τῆς διαφημιστικῆς φωτογραφίας καὶ χαρακτηριστικῆς μὲ σκοπὸ τὴν καταδυνάστευση τῶν μαζῶν.

Ἀνάμεσά τους ὁ Peter Klassen ἀπομονώνει μερικὲς λεπτομέρειες τῆς ἀνθρώπινης φυσιογνωμίας καὶ τὶς παραμορφώνει σὰν καθρεπτιζό-

μενες μεγενθύνσεις κοινής ρεκλάμας όδοντόκρεμας ή σαπουνιών. 'Η παράσταση καθ' έαυτή γίνεται στον Klassen μέσον άφηρημένης άποξένωσης για νά δείξει τόν άκατάλυπτο φετιχισμό τής σύγχρονης καταναλωτικής κοινωνίας.

'Η Νεο-Παραστατική (Atila, Kermaec) και ό Ρεαλισμός (Gilles Aillaud, Klassen) διασταυρώνονται πολλές φορές στους σκοπούς τους μέ τόν Νεορεαλισμό πού έχει τόν πυρήνα του στην πρακτική τής τέχνης και στα Happenings τής καλλιτεχνικής ομάδας γύρω από τόν Pierre Restany στο Παρίσι, επιδιώκει δέ τήν καλλιτεχνική άκίνητοποίηση τής πραγματικότητας. Έμφανίζεται ή Pop Art τής 'Αμερικής, στη σχέση της μέ τήν πραγματικότητα, σαν επικύρωση τής καταναλωτικής κοινωνίας, ό νεορεαλισμός πηγαίνει πιό μακριά από τήν άπλη καταγραφή τής πραγματικότητας καθώς μέ είρωνία κριτικά έρευνά τή μοντέρνα διάρθρωση τής ζωής στην διαρκώς μεταβαλλόμενη τής έπικαιρότητα. Αύτή ή σημαντική αντίληψη, πού είναι και ή μέθοδος τής καλλιτεχνικής σύλληψης, κάνει δυνατή τή συνένωση πολλών έτερογενών καλλιτεχνών και ομάδων υπό τόν γενικό όρο «Νεορεαλισμός». Στη «συσσώρευση» και τις περιστροφικές εικόνες στηρίζει τήν επιχειρηματολογία του ό «Νεορεαλισμός» και ό Arman τοποθετεί ομάδες από όμοια ή παρόμοια αντικείμενα σε διαφανή από σύγχρονη ύλη κιβώτια και μ' αυτό τόν τρόπο προσπαθεί «νά άφίσει μετέωρα συμβάντα και νά παγοποιήσει τις κινήσεις». Τόν Μάιο του 1961 παρουσιάζονται οί νεορεαλιστές στην "Galerie J" Restany στην πρώτη τους παρισινή έκθεση μέ τόν τίτλο «40° πάνω από τόν Dada». Σ' αυτές τις «συσσωρεύσεις» τών νεορεαλιστών γίνεται ή μεταβολή τών «έτοιμων πραγμάτων» (Ready mades), πού άρνούνται τήν τέχνη, σε μορφολογικά στοιχεία πού αποτελούν μία άφετηρία για μία νέα αξιολόγηση τών αντικειμένων (βλ. σχ. Pierre Restany, Die Beseelung des Objekts, 1961, Kunstwerk XV).

Στήν ίδια ομάδα τών νεορεαλιστών ό Yves Klein, πού πέθανε ένα χρόνο μετά τήν εμφάνιση τής πρώτης ομάδας τών νεορεαλιστών, άσχολείται (σύγχρονα μέ τή στερεομετρική τέχνη του χώρου, minimal art) μέ μονόχρωμα-έγχρωμα έργα.

Προηγούμενος τά έγχρωμα Happenings του Yves Klein στην δεκαετία του πενήντα, αποτέλεσαν τόν πυρήνα του ένεργου νταϊστικού προγράμματος τών νεορεαλιστών και τής έπονομαζομένης «αυτόματης τέχνης» τής σημερινής σκηνοθετημένης καλλιτεχνίας. Τό 1960 ό Yves Klein όργανώνει τις πολυσυζητημένες παρισινές «τελετές τέχνης» όπου κορίτσια βαμμένα μπλε κυλιούνταν επάνω σε ένα άσπρο άπλωμένο πανί και χρησιμοποιεί τήν άβίαστη έρωτική δημιουργικότητα τής Pop Art, για νά άνανεώσει μέ νέες ώθήσεις τήν αυθόρμητη κινητική διαδικασία τής Action Painting.

Ό Rauschenberg βρίσκεται ακόμη (στην πρώτη έκθεση τών νεορεαλιστών τόν Μάιο του 1961) μέ τόν λυρικό του στυλ πολύ κοντά στην αισθητική σύλληψη του Rauschenberg, πού άποδίδει τόν φαινόμενο του ώραιου μέ μία έκφραστική γλώσσα μορφών.

'Αργότερα δημιουργεί στα Collages του ένα εύχάριστο είρωνικό παιχνίδι καθώς ζωντανεύει τά ζωγραφικά μέρη τών έργων του μέ φως φθορίου ή ένσωματώνει σ' αυτά εικόνες παλιών ζωγράφων. 'Η τελειοποίηση τέτοιων μοντέρνων τεχνικών μέσων δημιουργεί στην τυποποιημένη χειρονομία του Martial Rauschenberg ένα νέο λυρικό κόσμο και μάς φανερώνει τήν ποιητικότητα άπλών φαινομένων μέ μέσα πού κάποτε ή φωτεινή τους διεισδυτικότητα έρμηνεύονταν σαν ποιοτική κατωτερότητα.

Στήν ίδια ομάδα ανήκουν ό Jaques la Villegle και ή Niki de Saint-

Phalle που στις γυναικείες μορφές (Nanas) και στα μυθικά τέρατα, έρωτικά σύμβολα γονιμότητας με χτυπητά χρώματα, προσπαθεί να ξαναανακαλύψει την τρυφερή ζεστασιά και την αξιαγάπητη απλοϊκότητα του σώματος, που στα ψυχρά θέματα της Pop Art είχε τελείως χαθεί.

Στην τέταρτη ομάδα που συμπληρώνει τον κύκλο της κατεύθυνσης Παραστατική, ανήκουν νεώτεροι καλλιτέχνες, που με ιδέες διαφορετικού περιεχομένου, επιδιώκουν σε αναλογία με την κριτική στάση της έπιστήμης και της κοινωνίας, να παρουσιάσουν την διαρκή μεταβολή της πραγματικότητας σε μία σειρά συνδυασμένων εικόνων. Με τις επιδιώξεις αυτές που εκφράζουν οι πίνακές τους κλείνει μία πολυφωνική συμφωνία σύγχρονης τέχνης. Στις πειραματικές αναζητήσεις του Yves Klein, στις μορφοποιητικές καθαρότητες της Saint Phale, προστίθενται και οι χωρίς νοσταλγία για το παλιό εκφράσεις της άφηρημένης τέχνης.

Και από τις δύο τεχνοτροπίες μέσα από τις οποίες ξεκινάνε κατευθύνσεις, όπου πρωταρχικό ρόλο έχουν παίξει και "Έλληνες καλλιτέχνες, λείπουν μερικά γνωστά όνόματα, εν τούτοις αυτό δεν έμποδίζει, ή έκθεση να είναι άρκετά πληροφοριακή, διδακτική και κατατοπιστική για όλους όσους την έπισκεφθούν. 'Η προσπάθειά μας θα έχει πετύχει αν κανείς φεύγοντας προβληματισθεί πάνω στα έρωτηματικά που με δύναμη θέτουν οι καλλιτέχνες και με την ίδια δύναμη και θάρρος τονίζουν και οι "Έλληνες ζωγράφοι στις εκθέσεις τους. Κι' ακόμα ίσως δοθεί ή εύκαιρία να αναζητηθούν τα θετικά στοιχεία για τον σύγχρονο άνθρωπο, που πιέζεται από την ασύλυπτη αύξηση της τεχνικής προόδου και να διαπιστωθεί ότι υπάρχουν φωτεινοί άνθρωποι-νέοι καλλιτέχνες, που μας δείχνουν το δρόμο για την πνευματική και πολιτιστική επιβίωσή μας.

Dr. Δημήτριος Παπαστάμος

Διευθυντής Έθνικής Πινακοθήκης
και Μουσείου 'Αλεξάνδρου Σούτζου

21. «Πράματα και θάματα του διαβολικού μυαλού», 1975
 Ἄκρυλικό, 120 × 120
22. «Βοτανολόγιο», 1975
 Ἄκρυλικό, 120 × 120
23. «Θεογονία : Κίγκ-Κόγκ», 1975
 «Σύλληψη τῆς θεότητας».
 Ἄκρυλικό, 120 × 120

Συλλογή τοῦ καλλιτέχνη

Γεννήθηκε στὸ Τολέδο, στὶς 28 Νοεμβρίου 1928. Καλλιτέχνης περιθωριακός. Καλλιτέχνης στὸ περιθώριο τῆς παραστατικῆς τέχνης, ὁ Μαριανὸ ΧΕΡΝΑΝΤΕΖ καταπιάνεται μὲ μιὰ σειρά ἀπὸ σύμβολα : ἥλιος - δρόμος - πυραμίδες - γῆ - φυτὰ - δέντρα - φυλλώματα - σχήματα ἀπὸ ζῶα ἢ ἀνθρώπους π.χ. - ποὺ συνδυάζουν τὴν ἀναγνώριση τῆς παραστατικῆς μορφῆς μέσα σ' ἓνα ἀφηρημένο σχῆμα· σχήματα ποὺ ἀνακατεύονται μεταξὺ τους μέσα σὲ μεγάλες ἐπιφάνειες ἀπὸ ζεστά καὶ ζωηρὰ χρώματα. Κι ἔτσι μέσα ἀπὸ τὴ λατινικὴ του καταγωγή (Ἰσπανία-Ἀργεντινὴ), αὐτὸς ὁ ζωγράφος δείχνει νὰ ἔχει μιὰν ὀξεία αἴσθηση τοῦ μυθολογικοῦ, τῶν οὐσιαστικῶν συμβόλων, ποὺ χαρακτηρίζουν ἓναν μυστικό, μαγικό καὶ ποιητικό ζωγραφικὸ κόσμο.

24. «Μουσαμάς καστανός/κίτρινος», 1974
 220 × 280

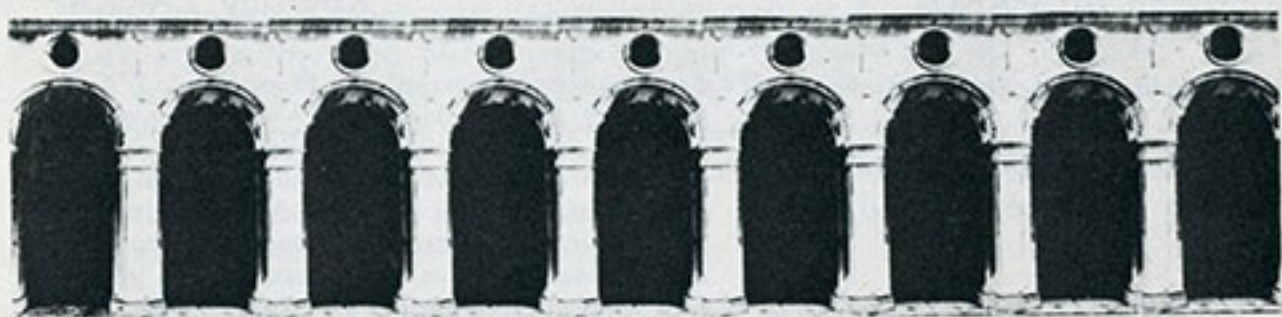
Συλλ. τῆς Γκαλερί Ζεράρ Πιλτζέρ

Γεννήθηκε στὸ Φοντεναί-σου-Μπουά, στὶς 2 Ἀπριλίου 1939. Μινιμαλιστής. Ὁ ΖΑΚΚΑΡ ἀπογυμνώνει πρῶτα-πρῶτα τὸ μουσαμά του ἀπὸ τὸ τελάρο του γιὰ ν' ἀφήσει στὸ ὑφάδι του ὅλα τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ βασικοῦ ὑλικοῦ κι ὕστερα μὲ τὴ βοήθεια χρωστικῶν οὐσιῶν, ἀξιοποιεῖ αὐτὸ τὸ ὑφάδι ποὺ μὲ βάση εἶτε ἓνα γεωμετρικὸ σχῆμα χρωματικὰ ἐπαναλαμβανόμενο, εἶτε ἓνα σημάδι, προβάλλει στὸ πρῶτο πλάνο τὴν ὑπο-κείμενη δόνησή του. Γενικά, ὁ ΖΑΚΚΑΡ, ἀντὶ πινέλο, δουλεύει μὲ τὸν κόμπο σχοινοῦ ἢ σπάγγου ἢ χρησιμοποιεῖ ζεσταμένο ξύλο... ποὺ ἔχει βουτήξει πρῶτα μέσα σὲ χρωστικὲς οὐσίες. Ἐτσι πετυχαίνει νὰ δώσει, πάνω σὲ μαλακὰ ὑφάσματα, σημάδια - ἀποτυπώματα ποὺ γίνονται ἔργα τέχνης κι ἔχουν μιὰν ἀπλότητα ποὺ ζωντανεύει μὲ πάρα πολὺ λίγες διακυμάνσεις.

25. «Ὁσάνδη καὶ ὁ παντογράφος», 1974-75, I
 Ἄκρυλικό, 100 × 100
26. «Ὁσάνδη καὶ ὁ παντογράφος», 1974-75, II
 Ἄκρυλικό, 100 × 100
27. «Ὁσάνδη καὶ ὁ παντογράφος», 1974-75, III
 Ἄκρυλικό, 100 × 100

Συλλογή τοῦ καλλιτέχνη

Γεννήθηκε στὴν Ὁσάνδη, στὶς 20 Ἰουλίου 1939. Νεο-παραστατικὸς μεταφρημένος. Εἰσάγοντας ξανά τὴν εἰκόνα πάνω στὸ μουσαμά, ὁ ΚΕΡΜΑΡΡΕΚ οἰκειοποιεῖται ξανά μιὰν ὀρισμένη παραστατικὴ μορφή ποὺ βρίσκεται σὲ δυὸ ἐπίπεδα. Ἀπὸ τὴ μιὰ, ἡ εἰκόνα καθρεφτίζει τὴν ἀπομνημόνευση κάποιας μακρυνῆς θύμησης ποὺ ἔρχεται στὴν ἐπιφάνεια τοῦ ὑποσυνείδητου· ἀπὸ τὴν ἄλλη, ἀποτυπώνει τὴν ἐμμονὴ ἰδέα αὐτῆς τῆς εἰκόνας σὲ μιὰ ἀντίστροφη πορεία, ποὺ πάει ἀπὸ τὴ βιωμένη πραγματικότητα ὅπως τὴ δέχονται οἱ αἰσθήσεις ὡς τὴν προοδευτικὴ τῆς ἐξαφάνιση μέσα στὴ μνήμη. Ἰσαμε ποὺ διαλύεται μέσα στὸ χρόνο - διάστημα ἀφήνοντας νὰ φαίνεται πιά μόνο ἡ πρώτη μακρυνὴ θύμηση.

ΛΑΒΙΕ (Μπερτράν) : «Τὸ Παλάτι τοῦ Δόγη : Βενετία». 9 καμάρες.

28. «Comrainger πορτοκαλλί», 1974
 Άκρυλικό πάνω σε μουσαμά
 100×81
29. «Στόρι και παράθυρο»,
 Άκρυλικό πάνω σε μουσαμά
 116×89
30. «Δικτυωτό», λεπτομέρεια II, 1975
 Άκρυλικό πάνω σε μουσαμά
 81×116
Συλλογή της Γκαλερί Φλενκέρ

Γεννήθηκε στη Λυμπέκ, στις 18 Αυγούστου 1935. Εύρωπαϊος ρεαλιστής. Σιδερένια προπετάσματα, κλειδαμπαρωμένες πόρτες, μεταλλικά άλυσσοδεμένα παραθυρόφυλλα, λεπτομέρειες από φορητό σε φυσικό μέγεθος : όλα αυτά καμωμένα με μιὰ διαβολική σύλληψη που φθάνει στα όρια τῆς φωτογραφίας, ἔτσι ὅπως παρουσιάζονται. Τέτια εἶναι τὰ ἔργα τοῦ ΚΛΑΖΕΝ ἀλλὰ καὶ πού γίνονται ἐφιαλτικά με τὴν ὑπο-κείμενη σημασία τους : ἕνας κόσμος ἐφιαλτικός ὅπου λείπει ὁ ἄνθρωπος, λυωμένος κάτω ἀπὸ τὴ μηχανὴ πού ὁ ἴδιος ἀνακάλυψε. Εἶναι μιὰ εἰκόνα τοῦ σημερινοῦ κόσμου, σὰ μέσα ἀπὸ τὴν Ἀποκάλυψη.

31. «'Αντ. 45», 1960
 Λάδι πάνω σε χαρτί
 κολλημένο σε μουσαμά, 124×75
Συλλογή της Γκαλερί Φλενκέρ
32. «Φωτιά ἀρ. 4», 1111
 Καμμένο χαρτί κολλημένο σε μουσαμά
 131×89
Συλλογή της κυρίας Κλαίν-Μοκαί
33. «Πλανητικό ανάγλυφο ἀρ. 10», 1961
 Βαμμένος μπρούτζος, 86×65
Συλλογή της Γκαλερί Φλενκέρ

Γεννήθηκε στη Νίκαια, στις 28 Ἀπριλίου 1928, πέθανε στὸ Παρίσι, στις 6 Ἰουνίου 1962. Ἰδρυτικό μέλος τῆς ὁμάδας τῶν Νέων ρεαλιστῶν. Ὁ Υβ ΚΛΑΙΝ πέρασε μέσα ἀπὸ τὴ σύγχρονη Τέχνη καὶ ζωγραφικὴ σὰν ἕνα μετέωρο. Ἀλλὰ μέσα στὰ λίγα χρόνια ἐντατικῆς παραγωγῆς, ἐσάρωσε ὅλες τὶς αἰσθητικὲς ἀντιλήψεις πού κυριαρχοῦσαν στὴν τέχνη γύρω ἀπὸ τὸ 1960. Κατάφερε νὰ ὑλοποιήσει τὸ κενό. Ἀποκάλυψε τὴν ἔνταση πού ἔχει τὸ μονόχρωμο χρῶμα με τοὺς περίφημους γαλαζόχρυσους πίνακές του. Χρησιμοποίησε τὸ γυναικεῖο σῶμα σε ἄμεση ἐπαφή πάνω στὸ μουσαμά ἦταν ὁ πρῶτος πού χρησιμοποίησε τὸ ρευστὸ ἀέριο σὰν ἐκφραστικὸ μέσο κι ἕνας ἀπὸ τοὺς πρῶτους πού ἔφτιαξαν καλούπια ἀπὸ ζωντανὰ σώματα.

34. «'Απὸ τὸν Κάτωνα τὸν πρεσβύτερο»,
 Μοντάζ ἀπὸ ντοκουμέντα 1975
 125×80
35. «Τὸ Παλάτι τοῦ Δόγη : Βενετία», 1975
 Φωτογραφικὸ ἐπauξημένο μοντάζ.
 α) I - 9 καμάρες X I, 79×57
 β) II - I καμάρα X 9, 79×57
Συλλογή τοῦ καλλιτέχνη

Γεννήθηκε στὸ Λατιγιόν-σὺρ-Σέν, στις 14 Ἰουνίου 1949. Καλλιτέχνης ἐννοιακός. Ὁ ΛΑΒΙΕ εἶναι στρουκτουραλιστής πού παίζει πιὸ πολὺ με τὴ διαλεκτικὴ ἀμφιλογία. Πετυχαίνει μιὰ πραγματικὴ ἀνατομία τῶν ἀντικειμένων ἢ τῶν ἔργων, τόσο στὸ ἀκουστικὸ ἐπίπεδο ὅσο καὶ στὸ ἐπίπεδο τῆς τυπογραφικῆς, φωτογραφικῆς ἢ καὶ μονογραφικῆς γραφῆς πού παρασύρει σε μιὰ συνεχῆ ἐπανάληψη, κάθε φορὰ παρόμοια ἀλλὰ καὶ διαφορετικὴ καὶ πού ζεῖ μ' αὐτὸν τὸν τρόπο τὴ στιγμιαία τῆς σημασία.

ΛΕ ΠΑΡΚ (Ζούλιο) : «Κύματα».

36. «Τὰ κλισέ», 1975

Σύνολο από 8 φωτοκείμενα
40×50 τὸ καθένα τους

Γκαλερί Ταμπλόν

Γεννήθηκε στὸ Ταμαρίς, στὶς 6 Μαΐου 1936. Καλλιτέχνης ἐννοιακός. Οἱ ἀνησυχίες τοῦ Ζάν ΛΕ ΓΚΑΚ τὸν ὀδηγοῦν νὰ συνειδητοποιήσει ὀλότελα τὴ στιγμή πού ζεῖ, εἴτε μέσα ἀπὸ τὴ φωτογραφία, εἴτε τὴν ἀλληλογραφία, εἴτε ἀπὸ συναντήσεις πού ἔχει σ' ὠρισμένα μέρη ὅλο τὰ ἴδια. Γι' αὐτὸ καὶ περιγράφει, μὲ κάθε λεπτομέρεια, τοὺς τόπους, τὰ αἰσθήματα, τοὺς διαλόγους, τίς πράξεις κλπ... πού ἐπλάσαν αὐτὴ τὴ στιγμή. Κι' ἐπειδὴ αὐτὲς οἱ πράξεις ἀκολουθοῦν ὅσες ἔζησε ἢ βρίσκονται πέρα ἀπὸ τὴν πράξη τῆς στιγμῆς, μᾶς δίνει νὰ νιώσουμε πόσο εἶναι ἀδύνατο νὰ τσακώσουμε πραγματικά τὸ σήμερα πού χώνεται ἀμείλικτα μέσα στὸ χτές, καθορίζοντας μ' αὐτὸ τὸν τρόπο τὴν διαρκῆ ἀγωνία πού ὑπάρχει μέσα στὴ ζωὴ μας.

Julio LE PARC

Ζούλιο ΛΕ ΠΑΡΚ

37. «Κύματα 101 Β, σειρά 3, ἀρ. 1», 1972

Ἄκρυλικό, 150×50

38. «Σειρά 59, ἀρ. 8», 1970

Ἄκρυλικό, 150×50

39. «Κύματα»,

Ἄκρυλικό, 150×50

Συλλ. τῆς Γκαλερί Ντενιζ Ρενέ

Γεννήθηκε στὴ Μαντόζα, στὶς 23 Σεπτεμβρίου 1928, Κινητιστής. Ἰδρυτικὸ μέλος τῆς Ὁμάδας ἀναζητήσεων στὴν ὀπτική τέχνη. Ξεκινώντας πάντα ἀπὸ ἀπλᾶ γεωμετρικά στοιχεῖα καὶ τίς μεταλλαγές τους, ὁ ΛΕ ΠΑΡΚ τονίζει ἰδιαίτερα τὴν ὀπτικοποίησή τους, εἴτε μέσα ἀπὸ τὴν ἐσωτερικὴ δομὴ στά τους· κι' αὐτὸ ἔχει σὰ συνέπεια νὰ μεταβληθεῖ τοῦ ἔργου εἴτε μὲ τὴ μετακίνηση τοῦ θεατῆ μπρο- ἢ κίνηση πού ἔχει τὸ ἴδιο τὸ φῶς.

Jean-Michel MEURICE

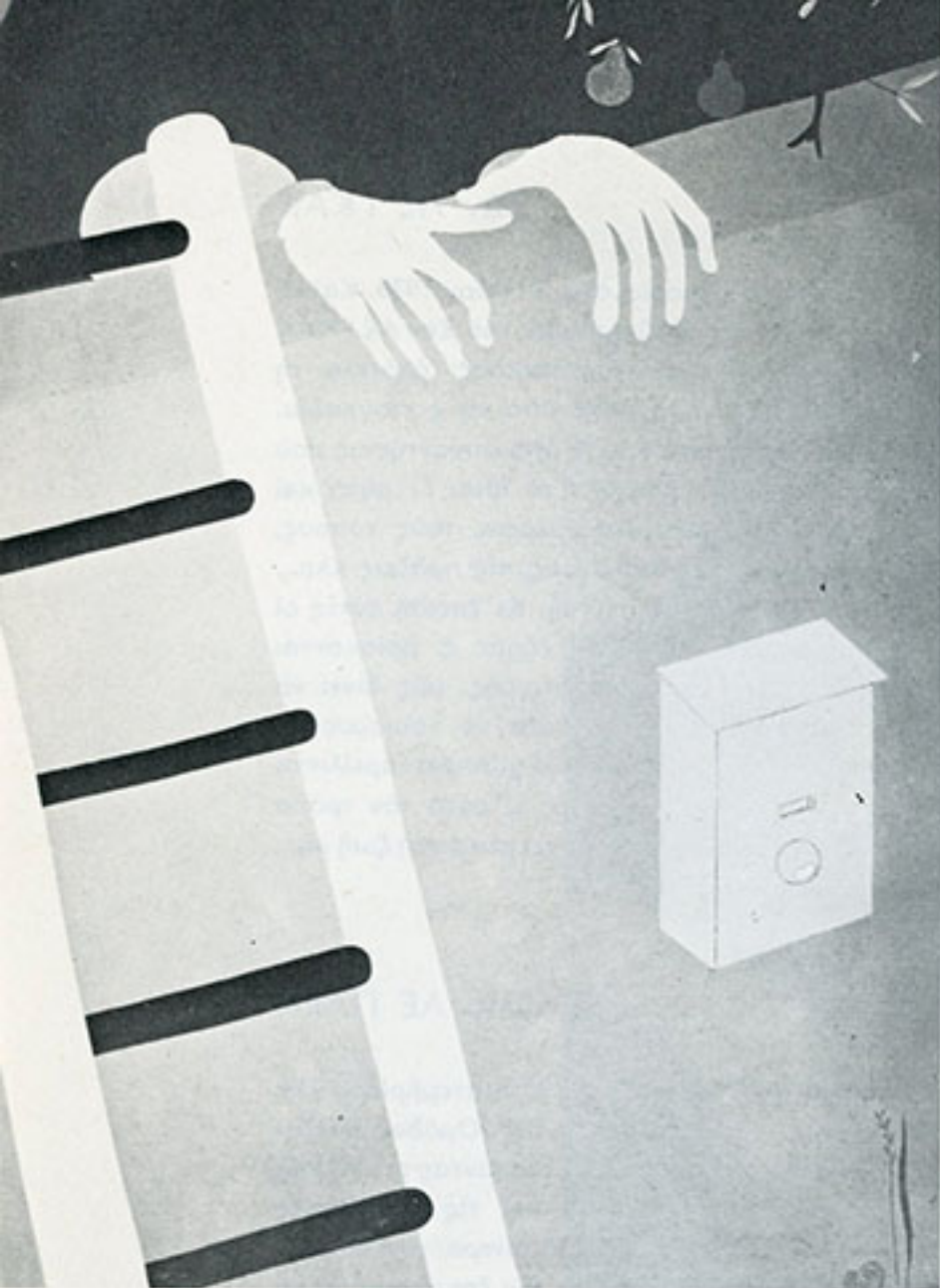
Ζάν-Μισέλ ΜΕΡΙΣ

40. «Ἀστρίντ», 1985

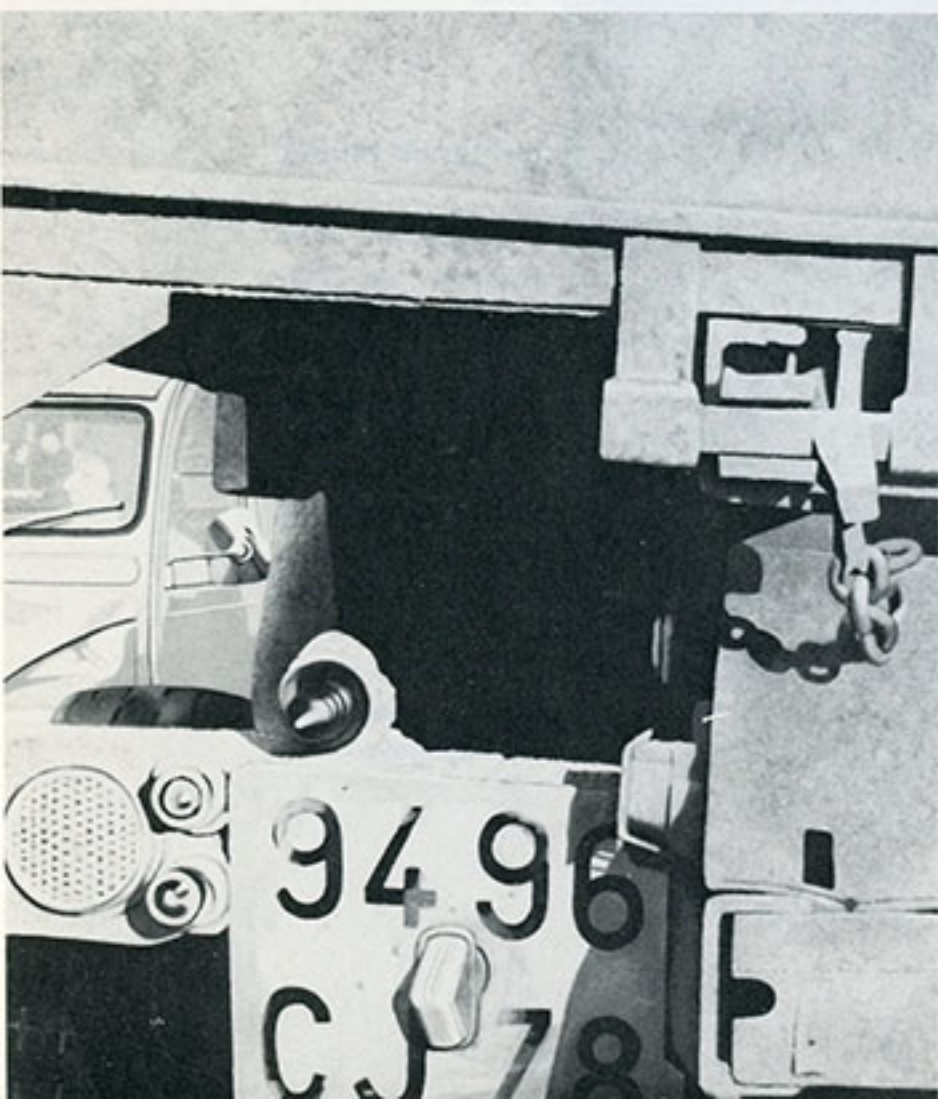
Μουσαμάς μὲ ἀκρυλικὴ βαφή
240×240

Ἀπὸ μιὰ ἰδιωτικὴ συλλογὴ

Γεννήθηκε στὴ Λίλλη, στὶς 6 Δεκεμβρίου 1938. Μινιμαλιστής. Ὁ ΜΕΡΙΣ καταργεῖ, σὰν τὸν ΖΑΚ-ΚΑΡ καὶ τὸν ΒΙΑΛΛΑ, τὸ τελάρο καὶ χρησιμοποιεῖ ἀποκλειστικά τὸ ὑφάδι ἀπὸ κάποιο ὕφασμα ἢ μουσαμά σὰ βασικὸ στοιχεῖο μὲ ὅλες τίς ἐσωτερικὲς ἀνωμαλίες πού μπορεῖ νὰ ἔχουν τέτοιες ἐπιφάνειες : κόμποι στὴν πλέξη, διασταυρώσεις τῆς κλωστής κλπ.. Μὲ βάση τὰ πρῶτα αὐτὰ στοιχεῖα, ποτίζει τὸ ὕφασμα μ' ἓνα ὠρισμένο χρῶμα, ὕστερα τραβᾷ, μὲ τὸ πινέλο, ὀριζόντιες γραμμές, σφιχτοδεμένες καὶ λεπτές, ἐνῶ οἱ λεκέδες καὶ τὰ χυσίματα πάνω στὸ μουσαμά ἢ τὸ ὕφασμα, ἀνακατεύονται μὲ τὸ βασικὸ ἀποτύπωμα, δημιουργώντας συνάμα βάθος καὶ ψυχικὴ παρουσία.

ΠΡΟΒΕΛΛΕΡ (Έμμανουήλ) :
«'Ο κλέφτης τών άχλαδιών».

ΣΛΟΣΕΡ (Ζεράρ) :
«Τί φτιάχνουν εκεί πέρα ;».

41. «1 διπλό ύψάδι 0°90°», 1971
Σεριογραφία σε ξύλο άρ. 71096
80×80
42. «2 διπλά ύψάδια 0°45°», 1971
Σεριογραφία σε ξύλο άρ. 71097
80×80
43. «4 διπλά ύψάδια 0°, 22°5', 45°, 67°5'»
Σεριογραφία σε ξύλο άρ. 71098 (1971)
80×80 Συλλογή του καλλιτέχνη
- Γεννήθηκε στο Σολέ, το 1926. Κινητιστής. Ίδρυτικό μέλος της Ομάδας αναζητήσεων για μιὰ όπτική τέχνη. Ο ΜΟΡΕΛΛΕ δημιουργεί όπτικές διαμορφώσεις συσσωρεύοντας μαύρες χαρακιές ή λευκά διαστήματα. Χρησιμοποιώντας διάφορες παραμέτρους, πολλαπλασιάζει μ' αυτό τον τρόπο τις όπτικές έντυπώσεις στο θεατή· είτε όταν αυτός μετακινείται μπροστά στο έργο, είτε όταν αυτό, ζωντανεύοντας, μετακινείται μπροστά του.

Emmanuel PROWELLER

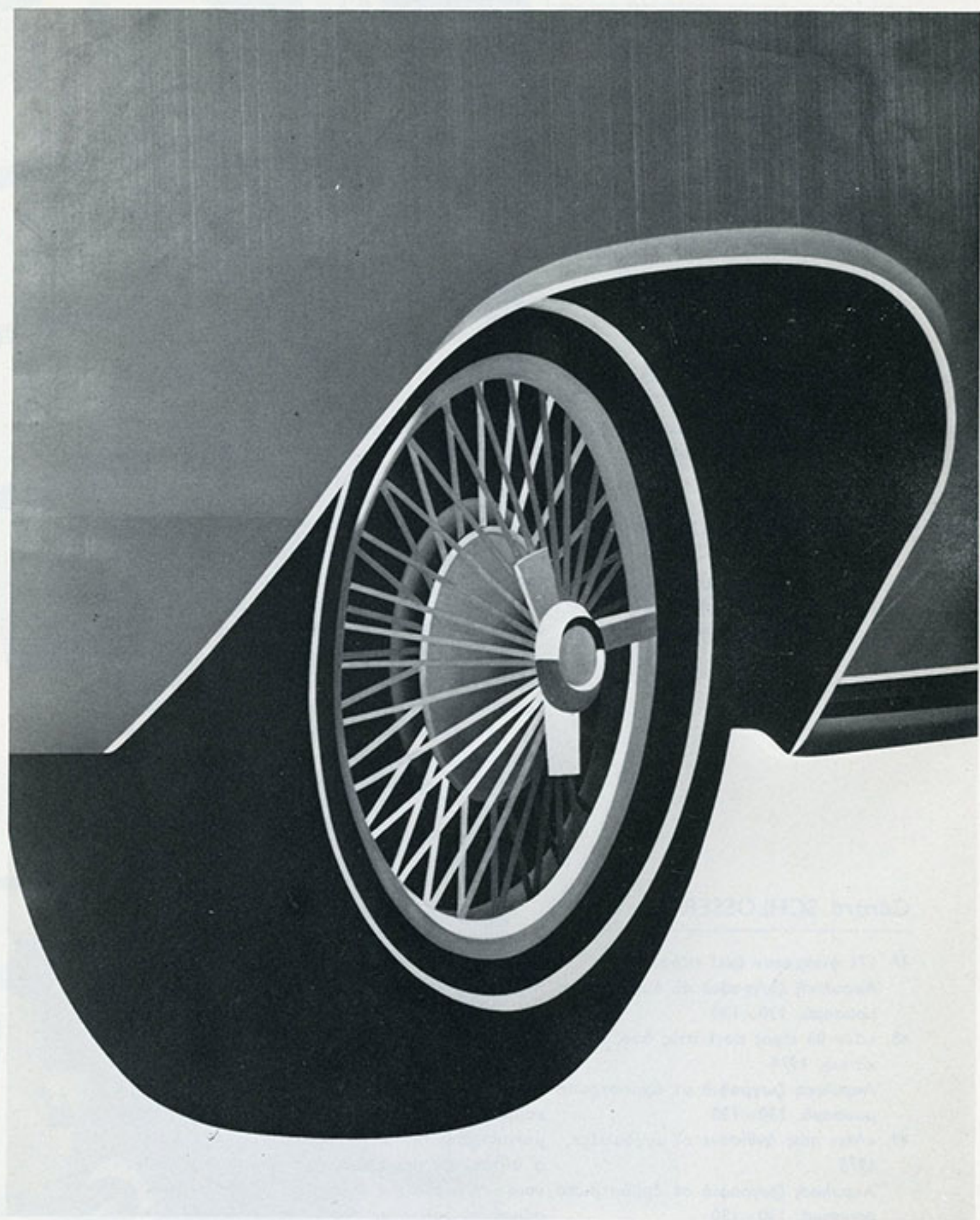
Έμμανουήλ ΠΡΟΒΕΛΛΕΡ

44. «Γερόντισσα και κατσίκια», 1973
Λάδι σε μουσαμά, 116×89
45. «Φλέρτ», 1972
Λάδι σε μουσαμά, 130×97
46. «Ο κλέφτης των άχλαδιών», 1970
Λάδι σε μουσαμά, 130×97
Συλλογή του καλλιτέχνη
- Γεννήθηκε στο Λβώφ, στις 6 Φεβρουαρίου 1918. Πρωτοπόρος της Νεο-Παραστατικής μεταφρημένης τέχνης. Στην αρχή ζωγράφος της γεωμετρικής αφαίρεσης που άκολουθοϋσε με πολλή λιτότητα και σαφήνεια, το 1935, 35 χρονώ, ο ΠΡΟΒΕΛΛΕρ οικειοποιείται την παραστατική τεχντροπία, μένοντας πάντα πιστός στην άπλοποίηση του σχεδίου. Πράγματι, μετά άπ' αυτή την άγνή και πυκνή όργάνωση της γραμμής του, άρχίζουν να φαίνονται λεπτομέρειες, είτε άπό πρόσωπα, είτε άπό νεκρή Φύση, ή και τα δυο μαζί, με πολυδυνατά χρώματα που ταιριάζουν σ' ένα σύνολο άπό λεία πλάνα που διατηρεί όλη τη συγκρατημένη ποίηση που έβρισκε την έκφρασή της στην περίοδο της άφηρημένης του ζωγραφικής.

Gérard SCHLOSSER

Ζεράρ ΣΛΟΣΣΕΡ

47. «Τί φτιάχνουν εκεί πέρα;», 1974
Άκρυλική ζωγραφία σε άμμόστρωτο μουσαμά, 130×130
48. «Δέν θα είμαι ποτέ στις δύο, εκεί κάτω», 1974
Άκρυλική ζωγραφία σε άμμόστρωτο μουσαμά, 130×130
49. «Λέει πώς άνθισαν οι μυγαλιές», 1975.
Άκρυλική ζωγραφία σε άμμόστρωτο μουσαμά, 130×130
Συλλογή της Γκαλερι Μπωμπούργκ
- Γεννήθηκε στη Λίλλη, στις 12 Ίουνίου 1931. Εϋρωπαϊός ρεαλιστής. Με τον τρόπο που ζωγραφίζει και που θυμίζει μιὰ φωτογραφική άπεικόνιση, ο ΣΛΟΣΣΕΡ προσπαθει να κυκλώσει όσο γίνεται καλύτερα την πραγματικότητα των άντικειμένων: αυτοκίνητα, ρούχα ή σώματα, χωρίς να ξεχνά καμμιά λεπτομέρεια. Άλλά ο ΣΛΟΣΣΕΡ πάει πιο μακριά άπό την άπλη έπιφάνεια γιατί προσθέτει σ' αυτόν τον περιγραφικό ρεαλισμό μιὰ νέα έννοια: τη διάθεση ν' άγγίζουμε το άντικείμενο, το σώμα, το ρούχο με τον χαριτωμένο τρόπο που έχει να δίνει έργα όλο άισθησιασμό.

ΣΤΑΜΠΦΛΙ (Πέτερ) : «Corvair».

Raphael SOTO

Ραφαήλ ΣΟΤΟ

50. «Άσπρες καμπύλες Β», 1975
Ξύλο και μέταλλο, 100×100
Συλλογή του καλλιτέχνη
51. «Redondo Rojo y Negro», 1974
Ξύλο και μέταλλο, 120×120
Συλλ. της Γκαλερί Ντενίζ Ρενέ
52. «Τετράγωνα δίπλα-δίπλα», 1974
Ξύλο και μέταλλο, 100×100
Συλλογή του καλλιτέχνη

Γεννήθηκε στην πόλη Μπολιβάρ, στις 5 Ιουνίου 1923. Ένας από τους πρώτους αντιπρόσωπους της Κινητικής Τέχνης. Το 1954, ο ΣΟΤΟ δημιουργεί τις πρώτες κινητικές του δομές από πλαστικό γυαλί, χρησιμοποιώντας κιόλας το βάθος που θα γίνει η βάση των συνθέσεων του. Το 1957, δημιουργεί τους πρώτους πίνακες, με φόντο πολύ λεπτές μαυρόασπρες χαρακιές βάζοντας πάνω τους λεπτά μεταλλικά ραβδάκια που ζωντανεύουν όμορφα τη βασική μορφή καθώς τη δονούν με την παρουσία τους.

Peter STÄMPFLI

Πέτερ ΣΤΑΜΠΦΛΙ

53. «Corvair», 1968
Λάδι σε μουσαμά, 173×130
54. «SN 55», 1971
Σχέδιο με μολύβι πάνω σε χαρτί
(προστατευμένο), 127×107
Συλλογή του καλλιτέχνη

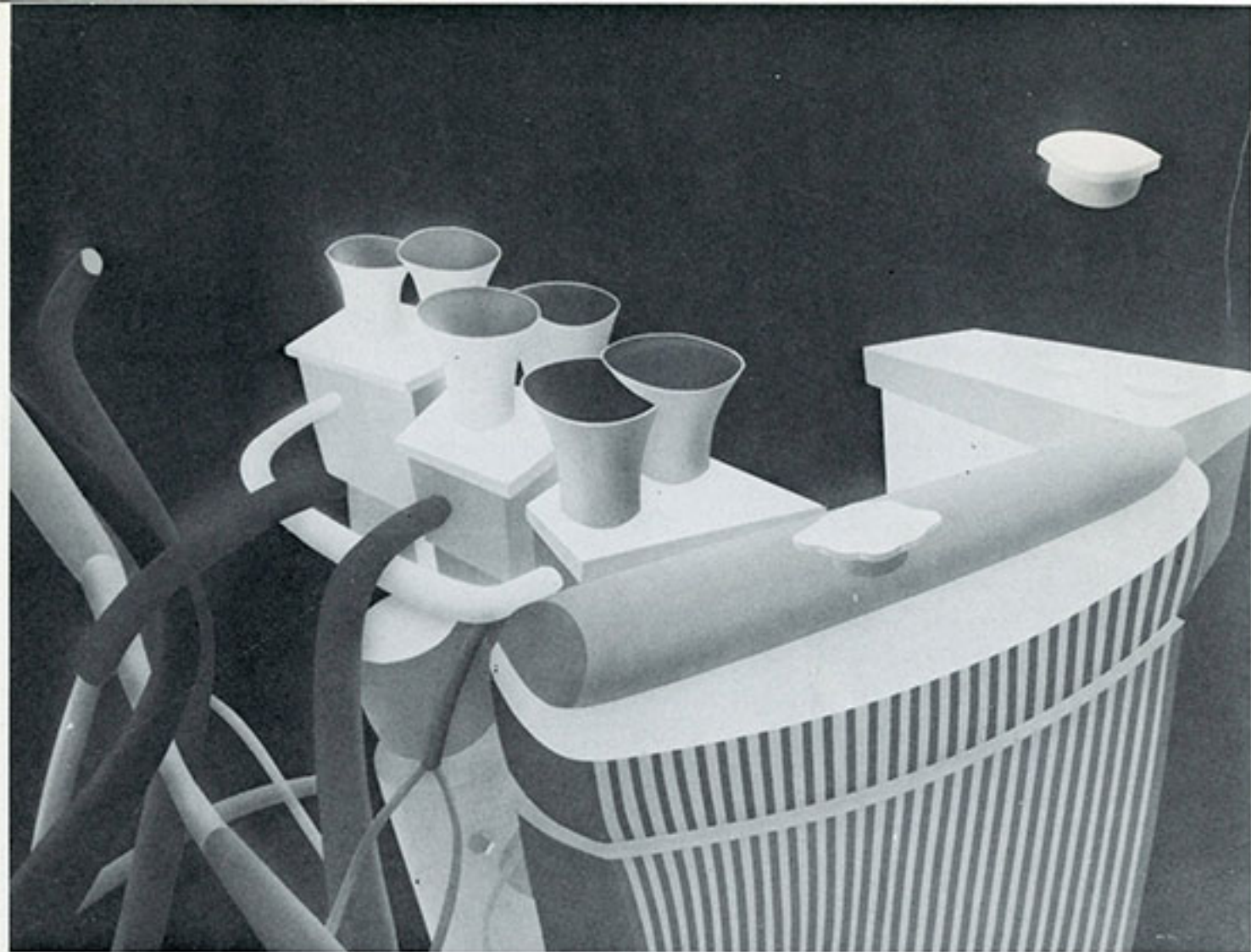
Γεννήθηκε στο Ντάισβιλ, στις 3 Ιουλίου 1937. Εύρωπαϊος ρεαλιστής. Άκόμα κι' όταν χρησιμοποιεί, σά πρόσχημα, απλά αντικείμενα, αυτοκίνητα, ρόδες ή λάστιχα, λεπτομέρειες από παλιά ρούχα και που εκφράζει με μεγάλη φροντίδα κι' υπερβολικό ρεαλισμό μέσα στην αντικειμενική τους αλήθεια, ο ΣΤΑΜΠΦΛΙ δημιουργεί ένα κόσμο ολοπαραδόξη διανοητική ποίηση. Σπάει, πράγματι το απλό πλαίσιο των θεμάτων του για να τους μεταδώσει μια κοσμογονική κίνηση που το πνεύμα της θυμίζει μακρυνή Άνατολή.

Gérard TITUS-CARMEL

Ζεράρ ΤΙΤΟΥΣ-ΚΑΡΜΕΛ

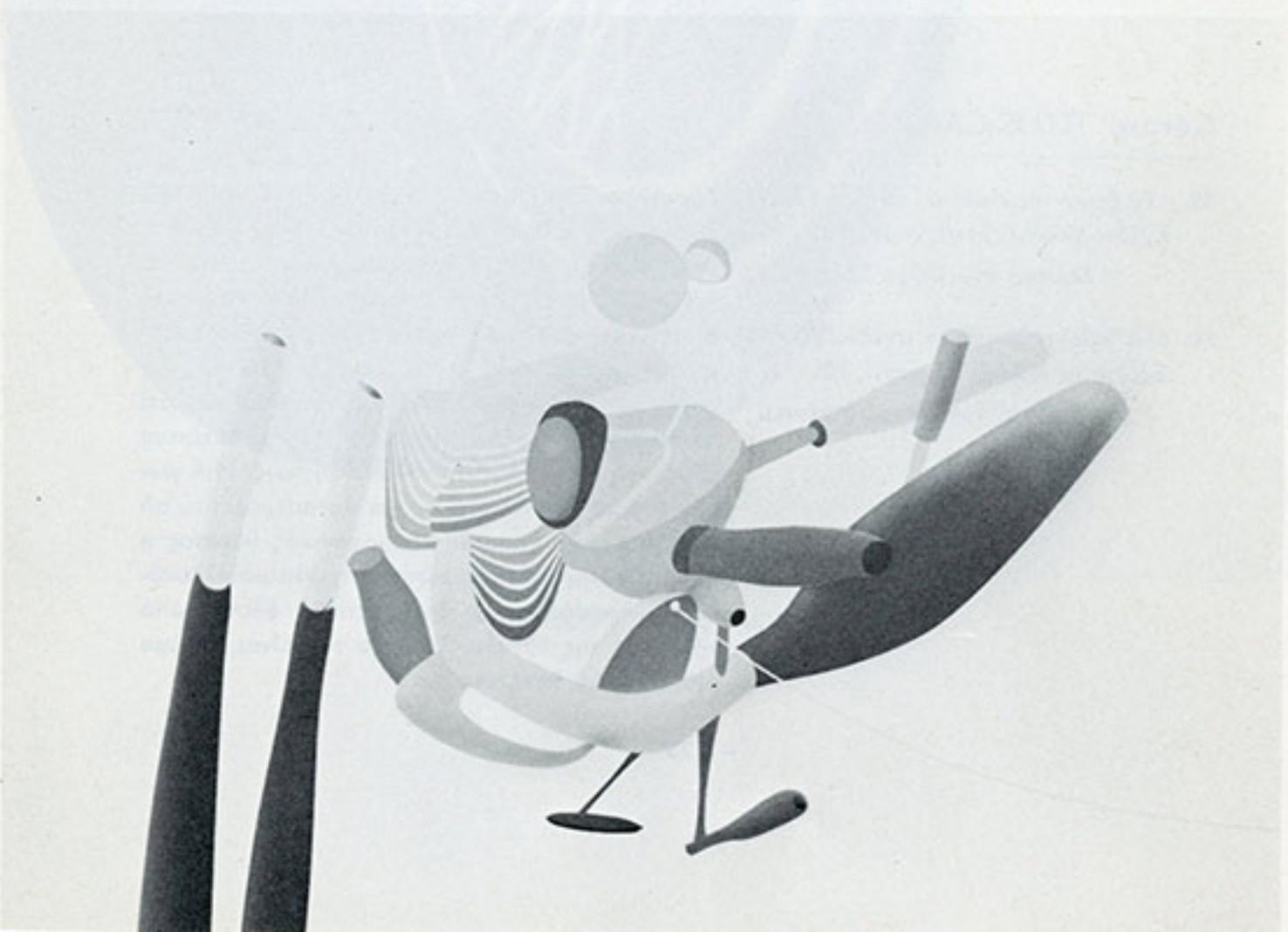
55. «Τά ξεμονταρίσματα», σχέδιο VI, 1972
Σχέδιο με μολύβι σε χαρτί, 105×75
Συλλογή του Φιλίπ Σβέσγκουτ
56. «Τά ξεμονταρίσματα», σχέδιο VII, 1972
Σχέδιο με μολύβι σε χαρτί, 105×75
Συλλογή του Άντρέ Μπέρνεμ

Γεννήθηκε στο Παρίσι, στις 10 Οκτωβρίου 1942. Εύρωπαϊος ρεαλιστής. Άκόμα κι' όταν παριστάνει μιὰ σφαίρα ή μιὰ ορθογώνια κούφια μάζα, ο ΤΙΤΟΥΣ-ΚΑΡΜΕΛ τὰ δημιουργεί όλα αυτά με μιὰ διαβολική ρεαλιστική ακρίβεια, με τὴ λεπτή γραμμή του και τὴν αἴθηση που ἔχει για νὰ δίνει τις σκιές και τὸ φῶς. Ἄλλὰ δὲν μένει σ' αὐτὰ γιατί σκοπός του εἶναι νὰ δείξει αὐτὰ τὰ αντικείμενα μέσα στη φθορά και τὴν ἀλλοίωσή τους. Μιὰ γωνιά ἀπὸ τὸ ορθογώνιο σχῆμα καταστρέφεται, σὰ νὰ τὴν ἄγγιξε κάποιος κοσμογονικός θάνατος ή καμμιά καταραμένη ἀρρώστια· ή σφαῖρα ἀλλοιώνεται, προσφέροντας διαφορετικές φάσεις ἀπὸ τὸν ἀργό της θάνατο. Τὸ ἔργο του εἶναι συνάμα μιὰ σπουδὴ θανάτου.

ΤΥΣΜΠΛΑΤ (Μισέλ) : «Jarze».

ΤΥΣΜΠΛΑΤ (Μισέλ) : «10 × 157 h.».

Michel TYSZBLAT

Μισέλ ΤΥΣΜΠΛΑΤ

57. «Ebrar», 1974
Πολυουρετάνιο, 89×116
58. «Jarze», 1974
Πολυουρετάνιο, 89×116
59. «10×157h.», 1973
Πολυουρετάνιο, 89×116
Συλλ. της Γκαλερί του «Σηκουάνα»

Γεννήθηκε στο Παρίσι, στις 9 'Ιουλίου 1936. Νεο-παραστατικός μεταφρημένος ζωγράφος. Το έργο του ΤΥΣΜΠΛΑΤ, σ' ώρισμένες φάσεις του, θυμίζει σουρρεαλισμό αλλά αντίθετα από τους καλλιτέχνες αυτής της σχολής, στο δικό του έργο δεν υπάρχει καμιά αναγνωρίσιμη μορφή· οι δικές του είναι όλες φανταστικές και γεννούν τερατώδεις και άνησυχητικές μηχανές που δημιουργεί με λεία και γκλασέ πλάνα που βυθίζονται μέσα σε μια παράδοξη, σαν απόκοσμη, ατμόσφαιρα· κι αυτό δίνει στα έργα του μια ποίηση που πλησιάζει την αίνιγματική ζωή του ύποσυνείδητου.

Victor VASARELY

Βίκτωρ ΒΑΖΑΡΕΛΥ

60. 1086 «Zett-S-FO», 1966(HN).
Πρωτότυπο κολλάζ, 66×66
61. 1126 «Mela-V», 1964/74
Πρωτότυπο κολλάζ, 61×61
62. 1131 «Ferde», 1966/74
Πρωτότυπο κολλάζ, 78×77
Συλλογή του καλλιτέχνη

Γεννήθηκε στο Πέκ της Ούγγαρίας, στις 9 'Απριλίου 1908. Πρωτοπόρος της Κινητικής Τέχνης. 'Ο ΒΑΖΑΡΕΛΥ δημιουργεί έργα όπου παρουσιάζονται πρώτα-πρώτα γραφικά και χρωματικά στοιχεία, σε δύο διαστάσεις. Έτσι πετυχαίνει μια κυματοειδή δόνηση με την αντιπαράθεση του μαύρου και του άσπρου και μίαν έντύπωση μοριακή χρησιμοποιώντας συμπληρωματικά χρώματα. 'Η μετακίνηση του θεατή μπροστά στο έργο του δίνει όλη την όπτική του κίνηση.

Vladimir VELICKOVIC

Βλαδίμηρος ΒΕΛΙΤΣΚΟΒΙΤΣ

63. «'Εμπόδιο I», δίπτυχο, 1975
Λάδι και κιμωλία πάνω σε μουσαμά (δυο φορές), 130×97
64. «'Ανθρωπος που περπατά», 1975
Λάδι και κιμωλία πάνω σε μουσαμά 130×97
Συλλ. της Γκαλερί «Ντραγκόν»

Γεννήθηκε στο Βελιγράδι, στις 11 Αύγουστου 1935. Νεο-παραστατικός μεταφρημένος ζωγράφος. 'Ο κόσμος του ΒΕΛΙΤΣΚΟΒΙΤΣ δείχνει στην πρώτη ματιά να είναι παραστατικός κι όμως είναι ό κόσμος μιās στιγμής καθώς την τσακώνει όταν αρχίζει να μπαίνει μέσα στην ζώνη της διασπάσεως και της καταστροφής, γιατί όλες οι μορφές, μέσα στο έργο αυτού του καλλιτέχνη, έχουν έναν έσωτερικό δυναμισμό που εξειδικεύουν την αποσύνθεση και της κινήσεως ακόμα, με μια νευρική και απελπισμένη γραφή, δημιουργώντας μίαν ατμόσφαιρα πανικού, που τα χρώματα — πιο πολύ γκρίζα και μαύρα — οδηγούν σ' ένα είδος καταστροφικού εξπρεσιονισμού· εικόνα της έσωτερικής ζωής του ανθρώπου, των ζώων και των πραγμάτων.

ΒΙΛΛΕΓΚΑ (Ζάκ) : « Όδός Παστουρέλ ».

Bernard VENET

65. «Φιγούρα II - Ig ΧΟΑα», 1966
Άκρυλικό σε μουσαμά, 127 × 103
66. «Υπολογισμός της διαγωνίου
ένος ορθογώνιου», 1966
Μελάνι και άκρυλικό σε μουσαμά,
127 × 103
67. «Σχήμα του μόριου του ύδρατμου
(τριατομικό), 1966, 127 × 103
Μελάνι και άκρυλικό σε μουσαμά
127 × 103

Γκαλερί Ταμπλόν

Μπερνάρ BENE

Γεννήθηκε στο Σαιντ-Ωμπάν, στις 20 Απριλίου 1941. Πρόδρομος της Έννοιακής Τέχνης. Ο BENE άρχισε τη δουλειά του στις Ήνωμένες Πολιτείες το 1966 κι' εκεί της έδωσε τέλος το 1970 πριν γυρίσει στην Γαλλία. Η τέχνη του χαρακτηρίζεται ιδιαίτερα από μιάν επιστημονική διατύπωση, επιφανειακά ουδέτερη και που πρέπει ν' αντιμετωπίσουμε από τη σκοπιά της αισθητικής όπτικοποίησης και της σημασίας που άπευθύνεται στη γνώση, τη γενική μόρφωση και στη διανοητική διάσταση. Ο BENE δέν ζητά, μ' αυτό τον τρόπο, νά καθορίσει μιά προέκταση μέσα στο διάστημα για νά συγκινήσει τον θεατή αλλά άπευθύνεται μόνο στην έννοιακή του φαντασία.

Claude VIALLAT

68. «3.5.137», 1975
Μουσαμάς, 280 × 280
Συλλογή της Γκαλερί Φουρνιέ

Γεννήθηκε στη Νίμ, το 1936. Μινιμαλιστής. Παλιό μέλος της Ομάδας Στήριγμα / Έπιφάνεια. Ο ΒΙΑΛΛΑ καταργεί το τελάρo και παίζει με το ίδιο το ύφάδι του μουσαμά που το αντιμετωπίζει σά βασικό ύλικό. Πάνω στη μαλακή αυτή έπιφάνεια, ό ΒΙΑΛΛΑ δημιουργεί σειρές από έπαναλαμβανόμενα σχήματα που μεταλλάσσονται μέσα στο ίδιο τους το φώς και δίνει ένα διαφορετικό φωτισμό ανάλογα με τη σημασία που έχει το άποτύπωμα, το ύφάδι του μουσαμά ή του πανιού και το παιχνίδισμα των χρωμάτων που χρησιμοποιεί. Με την άπλότητά τους, την πρόδηλη σαφήνειά τους και χωρίς καμμιά ρομαντική έκφραση, τά έργα του ΒΙΑΛΛΑ άνήκουν στην Έλαχιστική Τέχνη.

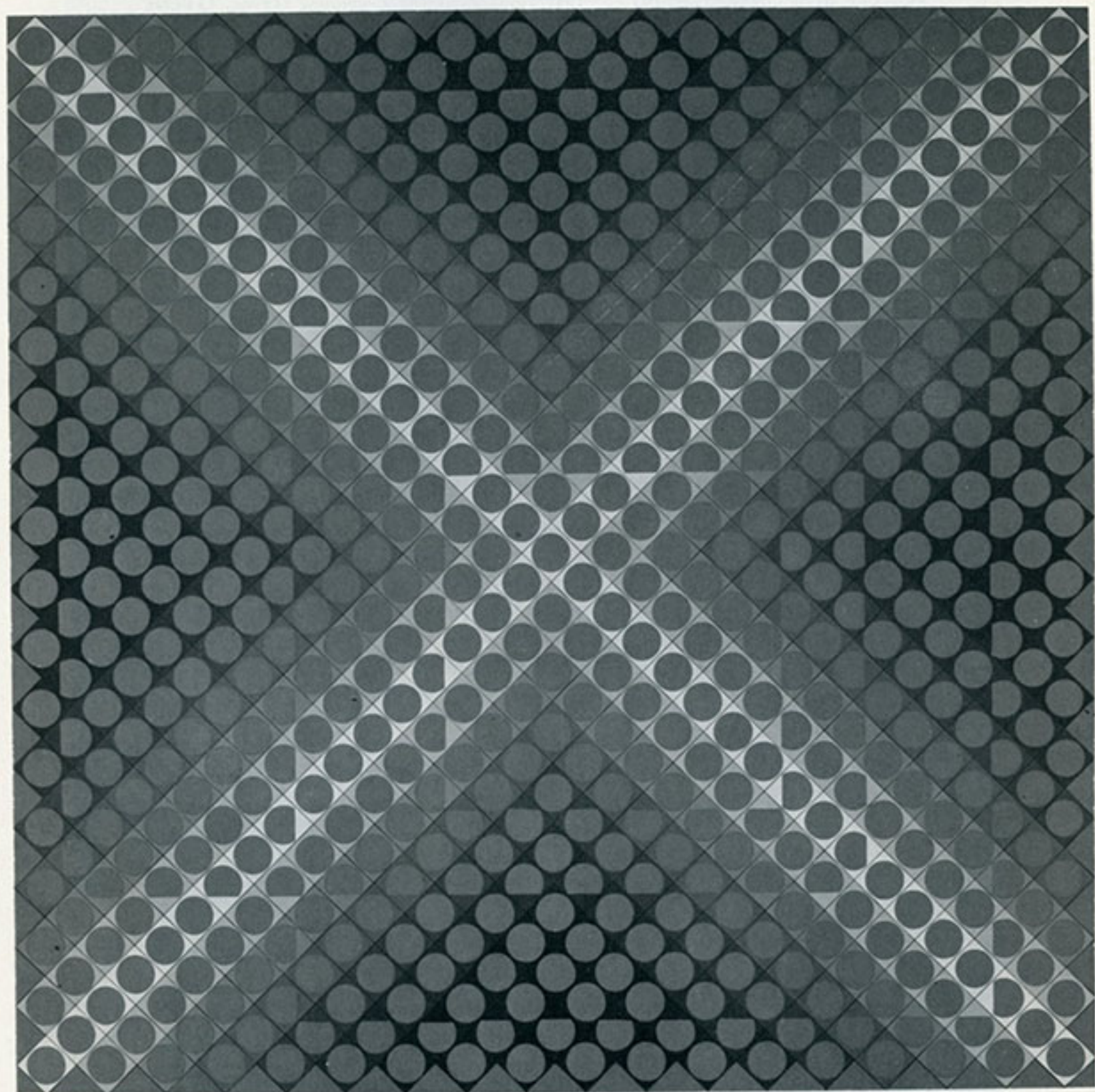
Κλώντ ΒΙΑΛΛΑ

Jacques VILLÉGLE

69. «Όδός Παστουρέλ», 1971
Σχισμένη άφίσα, 130 × 89
70. «Λεωφόρος Σιμόν Μπολιβάρ», 1970
Σχισμένη άφίσα, 81 × 130
71. «Όδός Μπαλτάρ», 1972
Σχισμένη άφίσα, 118 × 112
Συλλογή του καλλιτέχνη

Ζάκ ΒΙΛΛΕΓΚΛ

Γεννήθηκε στο Κεμπέρ, στις 27 Μαρτίου 1926. Ίδρυτικό μέλος της ομάδας των Νέων Ρεαλιστών. Άφου άπομακρύνθηκε από τά παραδοσιακά δεδομένα της ζωγραφικής, ό Ζάκ ντέ λά ΒΙΛΛΕΓΚΛ καταπιάστηκε νά χρησιμοποιεί τη σκισμένη άφίσα σά μέσο ποιητικό, για την οικειοποίηση του πραγματικού. Διαλέγοντας και πλαισιώνοντας αυτές τις άφίσες μ' ένα πολύ λεπτό και έμπειρο τρόπο, ό ΒΙΛΛΕΓΚΛ έξευγένισε τη κομματιασμένη άφίσα, δείχνοντάς μας έτσι νά δούμε πώς ή τέχνη μπορούσε νά ύπάρχει στην πιό άδολη μορφή μέσα στο δρόμο και στο καθεμέρα.

BAZAPEAY (Bикtop) : 1131 «Ferde».

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΖΩΓΡΑΦΩΝ

	Σελίς
ΑΓΙΩ (Ζιλ)	11
ΑΝΤΑΪ (Σιμόν)	15
ΑΡΜΑΝ	11
ΑΤΙΛΑ	11
ΒΑΖΑΡΕΛΥ (Βίκτωρ)	27
ΒΕΛΙΤΣΚΟΒΙΤΣ (Βλαδίμηρος)	27
ΒΕΝΕ (Μπερνάρ)	29
ΒΙΑΛΛΑ (Κλώντ)	29
ΒΙΛΛΕΓΚΛ (Ζάκ)	29
ΖΑΚΚΑΡ (Κριστιάν)	17
ΖΕΤ (Πώλ-Άρμάν)	15
ΚΕΡΜΑΡΡΕΚ (Ζοέλ)	17
ΚΛΑΖΕΝ (Πέτερ)	19
ΚΛΑΙΝ (Ύβ)	19
ΚΡΟΥΖ-ΝΤΙΕΖ (Κάρλος)	15
ΛΑΒΙΕ (Μπερτράν)	19
ΛΕ ΓΚΑΚ (Ζάν)	21
ΛΕ ΠΑΡΚ (Ζούλιο)	21
ΜΕΡΙΣ (Ζάν-Μισέλ)	21
ΜΟΡΕΛΛΕ (Φρανσουά)	23
ΜΠΑΡ (Μαρτέν)	13
ΜΠΕΛΓΚΑΡΝΤ (Κλώντ)	13
ΜΠΟΛΤΑΝΣΚΙ (Κριστιάν)	13
ΠΡΟΒΕΛΛΕΡ (Έμμανουήλ)	23
ΣΛΟΣΕΡ (Ζεράρ)	23
ΣΟΤΟ (Ραφαήλ)	25
ΣΤΑΜΠΦΛΙ (Πέτερ)	25
ΤΙΤΟΥΣ-ΚΑΡΜΕΛ (Ζεράρ)	25
ΤΥΣΜΠΛΑΤ (Μισέλ)	27
ΧΕΡΝΑΝΤΕΖ (Μαριανό)	17

Ο κατάλογος τῆς ἐκθέσεως
στοιχειοθετήθηκε στό τυπογραφεῖο τοῦ Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου Ἀθηνῶν
καί τυπώθηκε στό ἐργοστάσιο Γραφικῶν Τεχνῶν Γ. Τσιβεριώτη

